

Spanien. Det af Konungen icke sanctionerade decretet af d. 7 Junii 1821, hade till ändamål, att närmare bestämma och till utförande bringa uphäfvet af Herregods och deras rättigheter, hvilket redan skedd genom 5 art. af decretet d. 6 Aug. 1811 hvarföre lagstiftnings-commitéen d. 19 April föreslog, att å nyo decretera detsamma oeb förelägga det till Konungens antagande. I Saragossa har ministrerna för inre ärendena bild blifvit upbränd, för lagförslaget till delande och delvis skeende entledigande af nationalmilisen. Certes hafva beslutit, att ställa två af sina medlemmar, näml. Herrarne Carillo och Gelabert, under anklagelse, emedan de skola hafva undandöljt amendement, som det ultraliberala partiet hade anfört vid utkastet till kriminal-lagboken. Denna de exalterades seger öfver Arguelska partiet blef med glädje uptagen ibland många af publiken. I Carshagena hafva nya oroligheter ägt rum; folket har nödgat den nya General-Capitainen General Peon, som där inryckte med trupper, att åter rymma staden. -- Man skrifver från Bilbao och Pampelona, att nya Guerillas låta se sig. Från det förra stället hade nationalgarderna uttryckt, utan att kunna träffa dem,

England. Den 1:sta Maji framställde Sir J. Mackintosh två frågor till Lord Loudonderry: 1:o om regeringen hade erhållit officiell underrättelse om några italienska emigranternas bortvisning från Schweiz, på den heliga alliansens upfordran? 2:o om den erkänt eller tänkte erkänna de oafhångiga regeringarne i Södra Amerika, eller om den gjort någon act, som implicerade detta erkännande eller beträffade handels-förhållandena med dessa länder? -- Ministern svarade på det första: att regeringen ansedt de nämnde ländernas regeringar såsom de facto tillvarande; frågan om erkännande voro ännu för tidig. Den 2 Maji föreslog Lord Normanby en adress till Konungen om afskaffande af den ene utaf Öfverpostmästarne, och understöddes härvid af Herrar Banks, Wilberforce, Sir F. Blake, Martin och Lord Hamilton, men bestriddes af Ministrarne. Slutligen gick hans motion igenom med 216 röster emot 201. Denna seger emottogs med högt och långvarigt jubelrop af oppositionen. Förgäfves hade Hr. Vansittart försökt gifva saken en annan vändning därigenom, att han förmanade dem, som vid detta tillfälle ville afälla från hans parti, att tillbakahålla sina röster, till dess en viss commité, som skall utnämnas för besparingar, afgifvit sitt utlåtande. Ordningarne hafva uphört i Irland; däremot tilltager hungersnöden i en förskräckande grad. Mau

söker att mildra detta onda genom subscriptioner; hvilka hafva den utomordentligaste framgång. Säkra underrättelser förklara såsom alldeles ögrundade de nu en tid kringspidda rykten, att Konungen skulle hafva för afsigt att förmåla sig med Kronprinsessan af Danmark, dotter af Konungen af Danmark, eller att underhandlingar förhades, hvilkas föremål vore utbytet af Konungariket Hanover emot de danska öarne. Ett dylikt utbyte skulle vara lika stridande emot de Europeiska statsfördragen, som oförenligt med Konungens kända tänkesätt.

Södra Amerika. I Mexico har, d. 24 Nov. sistl. år ett decret af det Kejsaren representerande regentskapet blifvit kungjordt, hvaruti de Don Augustin Iturbide meddelade rättigheter upräknas. Alla förslag till embeten gå genom hans händer; han anvisar trupparne till lands och vatten deras bestämelse och utfärdar alla rese- och sjö-pass. Gardet skall bestå af två Infanteri Compagnier med en fanå; det skyldrar geväret för honom, men anmars endast för Kejsarliga familjen. -- I Februarii hade republikanska regeringen i Caraccas upbådadt allt mankön från 10 till 50 år, att ställa sig under vapen till landets försvar.

Norra Amerika. Genom Florida-tractaten afgjordes, att de Spanska embetsmännen ägde att begifva sig ur provinsen inom en viss tid. Likväl blefvo de så länge, att de ådrogo den nya regeringen missnöje. General Jackson befalte deras afresa; de åtlydde hans upmaning, men vände tillbaka, så snart han var afrest, och tjenstgörande Gouverneuren lät sätta dem i fängelse. Nu är det redan några månader sedan Gen. Jackson fullkomligen nedlagt sitt Ståthållare-ställe. -- Executiv-magtens ansvarighet häri hvilat därför på de förenade staternas President men de arresterade vände sig icke till denne, utan till Congressen, med en petition om frigifning, i anledning hvaraf en debatt upstod i Congressen men utan påföljd, emedan det tillkännagafs, att, så snart papperen rörande deras arrestering, ingått till Presidenten, hade han genast afsändt befallning till Pensacola om deras frigifvande.

På denna tidning, som utlemnas till prenumeranterna på Courieren från Stockholm, kan prenumereras i Deléens et Cos: Bokhandel i Stockholm samt på alla post-contor i Riket.

STOCKHOLM,
Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

COURIEREN

Tisdagen den 28 Maji.

Litterär nyhet.

För landtboer, som i allmänhet icke läsa Dagligt Allehanda, men som ändock icke böra vara alldeles odelaktiga af de goda bitar, hvarmed Stockholms publik där understundom undfågnas, anse vi oss böra i korthet berätta om ett skönt stycke arbete, som nyligen utpräglades i staden med nämnde tidning. Vår önskan hade väl varit att låta det ostympadt medfölja vår tidning; men brist på utrymme nödgar oss att blott meddela några godbitar.

Frågan är nemligen om ingen ting mindre än ett litterärt Snickarearbete, ett mästerstycke i ordets egentligaste betydelse, emedan det är, om icke förfärdigadt dock åtminstone stämplat af stadens hela Snickare-embete, d. v. s. af alla mästarene i den vägen. Att kalla det fuskeri vore således oförskämdt; hvad en hel skrällåda sammanlimmat, sammanpiinat, sammankokat, grofhyflat (men icke finhyflat eller poleradt, ty flisorerna och spånorna sitta kvar från verkstaden), stämplat och slutligen utskickat kring staden (ehuru icke efter vanligheten med läropojkar, så vida Allehanda icke gifvit sig i skrä-lära) — det måste vara ett mästerstycke par excellence. Vi hafva väl hört några spefåglar påstå, att hela arbetet icke är snickare-arbete; men hvad man med säkerhet kan påstå är: 1:o att det icke är lurendrageri, ehuru man velat likasom gissa, att det kunde vara infördt på roddarbåtar; 2:o att botten icke illa liknar snickare-arbete, fast allt sammans är så insvept i och inlagdt med politiskt snickeri (eller, såsom det orätt pronounceras, snicksnack), att man nästan vore frestad att tro hela arbetet förfärdigadt för ornamenternas skull, dem någon politisk snickare fått lust att pluttra på allmänheten, under de beskeddliga snickarnas namn, hvilkas arbete således i det fallet blott varit beställt såsom packlår eller dylikt.

Härmed vare nu huru det vill. Det säkra är, att arbetet är inhemskt och mästerligt. Det sednare är redan bevisadt; det förra synes vid minsta skärskådande; ty ännu har på ingen utländsk verkstad en så smakfull och täck bit blifvit förfärdigad. Fernissan är sammanknådad af de aldra sötaste

skällsord och endast något seg; men hon kan nog blifva bättre med tiden; det synes blott, att tillverkarne varit något ovana vid compositionen. — Man kunde falla på den tanken, att hon är enkom beställd för tillfället. För att förekomma enformighet, är hon blandad med några gran pådiktade upgifter och några genomskinliga bitar af enfaldighet. Detta gör en beundransvärd effect, så att om man ser arbetet något på sidan mot dagen, ser det ut likt sådana där masurfärger, som fordom arbetades med oxblåsa.

Men nog om det yttre! Låtom oss öppna locket och se efter hvad herrligheter kunna finnas inuti. Jo, ser man på! Ett helt bylte med splitter nya upptäckter. Endast de förnämsta vilja vi upräkna och bifoga några uplysande anmärkningar; för att vederlägga de tvifvel, som möjligen kunde uppstå öfver sanningen af upptäckterna.

1:o Till nationens afskum böra i synnerhet tidningskrifvare, som förolämpa regeringen, oro och förvilla folket, skryta med nya ideer och djupsinniga reflexioner, nedsätta sitt land och lemna sina medborgare till pris åt utländingens åtlöje. Den, som icke förstår, huru man "förolämpar" regeringen, måste blott besinna, att en snickare förolämpas, om man säger honom, att han gör dåligt arbete. På samma sätt kan således äfven en regering förolämpas. Likväl bör man icke tro, att alla, som säga något dylikt om regeringen, äro afskum, utan blott tidningskrifvarne; ty annars påstode man med det samma, att de Londons borgare (alla skrä-borgare och troligen däribland snickare), som för ett par år sedan ingåfvo mot sin regerings åtgärder en så bitter address, att ingen oppositionstidning i världen sagt värre och ingen Svensk tidning något, som ens tålt den minsta jemnförelse därmed; således hörde till Engelska nationens afskum. Detta är icke meningen; och de, som genom opposition förtjäna namn af afskum, äro blott tidningskrifvare. Oroa folket betyder icke att försätta folket i oro, ty det förmår afskummet icke; utan frågan är att oroa på samma sätt som en smed eller kopparlagare oroar sina grannar och hindrar deras sömn. Att nedsätta sitt land är att nedsätta sitt lands skräddare, skomakare, snickare o. s. v.; ty dessas ära och landets ära kunna aldrig åtskil-

jas, eller rättare, de äro landets ära. Om utlän-
dingen skrattar åt dem, så skrattar han åt hela na-
tionen. Heder, snille, mod kunna icke finnas hos
ett folk, som sliter dåliga skor, råckar och hattar,
eller hvars möbler äro dyra och snart gå sönder.
Presterne hafva någon gång påstått, att den, som
vanvördar dem, vanvördar Gud. Detta har af
mången blifvit ansedt såsom en oförskämndhet; och
man har icke blygts att påstå snickares och andra
handverkarens oförskämndhet äfven vara betydlig,
då de uppsatt sin reputation såsom måttstock på lau-
dets ära. Men man har misstagit sig; man har
blott förrådt sitt hat mot ordning, fädernesland
och "ordentliga och besuttna borgare"; man har
visat, att man "ideligen lägger sig om bord med
sina älsklingar, fuskare och bönhasar". Uptäckten
om utskummet äger således sin fulla riktighet.

2:o En aktningvärd folkklass kan icke rekry-
teras ur en usel folkklass. Det är nemligen klart,
att en folkklass alltid måste förblifva lika med den,
hvarur han rekryteras. Janitscharerne t. ex. re-
kryterades i början med christna barn; och hvar
man vet, att denna corps var christen. Det är
väl någon svårighet underkastadt att förklara, huru
Hrr. Skrå-förvarare kunnat påstå, att skråna re-
kryteras ur de "minst uplysta folkklasserna"; ty
den enklaste slutsatsen däraf vore, att Mästarna
äfven måste höra till de minst uplysta. Men man
bör icke stöta sig på en liten anomali. Okunnig-
het och vanart förenade tros väl utgöra kännetek-
nen på afskum; äfven som man tror, att okun-
nigheten är vanartens moder och lika svår med
hennes att utrota, i synnerhet hos barn, bland
hvilka handverken rekryteras. Men man har orätt.
Dessutom kan man ej tänka sig, att ett stånd, en
handtering kan i sig sjelf vara aktningvärd, äfven
om ingen af dem, som för tillfället finnas däri,
skulle vara värd aktning. Allt detta vore "en
oförlätligt vanvettig framställning" (- ty vore
det icke så, hur kunde Snickarnes framställning
då vara annat än oförlätligt, oförlätligt ovettigt?
hvilket åter är otänkbart om "ordentliga och be-
suttna" mästars arbeten.)

3:o Det är en stor orimlighet, värd att be-
mötas med det plumpaste ovet, om någon påstår,
att lagar kunna sjelfve hafva föranledt de brott,
söm af dem förbjudas. Man vet ju, att t. ex. lu-
rendrägeri, smygbränneri o. d. äro brott, som lig-
ga i människo-naturen och som existerat långt in-
nan tullförfattningar och brännvinsförbud funnos.
På samma sätt är det med de missbruk, som uppstå
i skråinrättningen; de måste finnas, äfven om skrå-
inrättningen icke funnes. Att gesäller sammansätta

sig, att de drifva bort tiden o. d., det kan natur-
ligtvis icke komma däraf att gesäller finnas — och
de finnas endast genom skrå-ordningen. Att lär-
pojkar ofta misshandlas, kan naturligtvis aldrig för-
anledas däraf, att de, genom skråordningen, äro
mera fästade vid mästaren, än t. ex. tjenstehjon
vid sin husbonde. Att alla mästarne på ett ställe
kunna lätt sammansätta sig till prisets höjande m.
m., kan omöjligan komma däraf, att de, genom
skrå-ordningen, äro sammanknutne till en corps,
ett embete, med egen styrelse. Nej, skråordningen
förbjuder gesäller och mästare att sammansätta sig,
misshandla pojkar m. m., och således kan hon icke
hafva föranledt just dessa missbruk, hon förbjuder.

4:o För att känna ett land och veta, om den
eller den författningen finnes där, skall man hafva
varit där eller "snarare ärna sig dit".

5:o Skrån äro åter införda i Preussen. Skada
blott, att man ej får veta året, när det skedde.

6:o "Franska revolutionen uphäfde skrå-ord-
ningarna, likasom alla andra lagar". Det är
ju förfärligt, hvad man hittills famlat i mörker om
Franska revolutionen! Nu ändtligen hafva Stock-
holms Snickare uplyst häfdeteknar-corpsen, de fu-
skarna, om rätta förhållandet, åtminstone i en punkt;
och en gång skall väl blifva ljus äfven i allt, ge-
nom dessa oförtrutna Snickares försökningar.

7:o Handverks-corporationerne i Strasburg
hade slagit sig tillsamman och tillställde en fete
för Kejsarinnan Marie Louise; däraf följer, att
skråordning lanns i Frankrike under Napoleon. Up-
leta nu exempel, att t. ex. Stockholms klädesfa-
brikörer slå sig tillsamman om ett kalas — och
vips har Ni bevisat, att de lyda under skrå-ord-
ningen.

8:o Skråordningen förbjuder ingen att blifva
Skomakare, Skräddare, Bagare eller Bryggare,
blott han gör sig besvär med att lära
handverket. För nyheten af denna upptäckt
vilja vi ansvara. Vi hafva ju aldrig sett rättgön-
gar, för att hindra folk att blifva handverkare, då
deras skicklighet i handverket icke varit bestridd?
Fråga blir ju alltid, om man lärt handverket, al-
drig hvar man lärt det.

9:o En viss tidning, vid namn Courrieren
från Stockholm, har sagt, att alla handverk
äro fullkomligt fria och utan regler i Frankrike,
Preussen och Norra Amerika. Denna upptäckt för-
vånade oss, och vi genomtade den i fråga varan-
de tidningen, men kunde icke finna ett ord därför.
Tvärtom syntes han oss alltid högtidligen hafva
förklarat sig för ordning och regler i allt. Men
den enfaldiga stackaran lär väl hafva iubillat sig,

att ordning kunde finnas utan tvång, likasom tvånget ofta saknar ordning.

10:o Berörde Courier förtjänar den misstanken att hafva "en liten släng af liberalitets-hjeltarnas kuragösa (?) stridsvana att öfverfalla de ringare och i förbigående bocka sig för de mera betydande." Att denna misstanka är grundad, däri instämmer visst allmänheten. Hvem har icke sett Courieren böga sig för alla så högt betydande, som Stockholms Magistrat och Femtio Aldsta? Stockholms Snickare däremot hafva varit så "kuragösa," att de anfällt sjelfva Courieren. Se, det vill säga annat!

En mängd andra upptäckter kunde framdragas. Men listan är redan lång nog. Skulle Snickarne än en gång skänka allmänheten en liten packlåda med dylikt gods, riktadt mot någon indragen och till svar oförmögen, så skola vi icke underlåta att framvisa rariteternas och syndens stora värde. Allt, hvad som kommer från den handen, är mästestycke, det bevisa de här upräknade profbitar.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Smyrna har man underrättelser ända till d. 14 April. Grekerne blefvo så till sägande belägrade i sina bus af Asiaterne, och ofta utdrifne genom anläggning af eld. Hvad som i första ögonblicket föll i soldaternas händer blef nedbuggit. Mord, plundring och brand höra till ordningen för dagen; ståthållaren har föga kunnat tillbakahålla dessa utsväfningar. Till Thessalonichs farvatten hafva på där varande Consulens begäran flera Europeiska krigskepp afseglat för att skydda Turkarnes egendom, sedan Grekerne under Odysseus framryckt ända till tolf timmars väg från Thessalonich och utbredt allmän förskräckelse. På den till Chios afseglade Capudan Paschas flotta befinna sig 3000 man landsstigningstrupper mest sammanrafadt folk, som svåriligen skall uträtta något. Chios eröfring är en viktig händelse, som torde medföra Mytilenes besättande och försvara communicationen från Constantinopel med Smyrna och Egypten. — De Grekiska förenade staterna hafva deras nya Proedros eller Presidents verksamhet och insigt att tacka för det större sammanhanget och den lyckliga framgången af deras senaste företag. Genom sitt personliga anseende och sin närvaro på Hydra påskyndade han utrustningen af den Helleniska flottans, hvilken redan så slagit och forskingrat den fiendliga flottan, som bestod af kär-

nan utaf den Turkiska och Afrikanska sjömagten, att den knapt skall våga, att åter synas i Aegeiska hafvet. Till lands hafva Grekerne under senare tiden segrat i två träffningar, i den ena på Euböa, där de tagit Karystos, i den andra vid Sperchios, där den Turkiska anföraren, Mahmud Pascha, såsom det säges, stupat, och till följe hvaraf resningen öfver Thessalien och Macedonien utbredt sig. Bekräfta sig de redan ingångna underrättelserne, så är Turkarnas klokt beräknade anfallsplan mot Peloponesos redan omintetgjord i dess hufvudpunkter. Till Lepanto och Patra, där flottan landsatte sina landstigningstrupper, skulle Chorschid Pascha från Albanien och Paschan från Thessalonich genom Thermopylerne på lika tid sätta sig i rörelse. Flottan blef slagen, i Thessalonich befinna fienderne sig sjelfve angrepne till lands och vatten, och äfven Chorschid Pascha hafva Grekerne förekommit, därigenom att de genom Kolokothrons corps förstärkt de emot honom stridande Albaneser och Sulioter, -- Från Bucharest skrifyer man under d. 14 April, att Fridens bibehållande emellan Ryssland och Porten är säkert, och att alla privatbref från hufvudstaden till där varande Turkiska befälhafvare däri öfverensstämma. En från Calaez ankommen courier medbragte den underrättelse, att alla köpmansfartyg begifvit sig dels till Odessa, och dels till Constantinopel, för att återbegyuna sin handel. I Silistria hade de sju ditsförde Bojarrerne erhållit befallning att degifva sig till Constantinopel. Meningarne öfver anledningen till deras kallelse äro delade; några tro, att en af dem skall utnännas till Hospodar. För öfrigt vill man veta, att de få Turkiska trupper, som befinna sig i Bucharest, vid April månads slut bestämdt skolat draga sig tillbaka öfver Donau.

Spanien. Öfver de hemliga sessioner, som Cortes haft under fem dagar, erfar man följande: Den ändring som det exalterade partiet anbragt vid utkastet till kriminal lagboken (i synnerhet den, som uphäfver eller mildrar straffen för klubbarnes excesser) hade misshagat de ministeriella, och då det nu kom till discussion, att å nya förelägga utkastet med dessa ändringar till kunglig sanction, hade det bortkommit för uppsyningsmännen öfver Cortes's secreteriat, H. r. Carillo, och de ministeriella föreslogo, att ett tryckt exemplar (som är utan dessa ändringar) skulle föreläggas Konungen. Däremot satte sig lagstiftnings-utskottet, och påstod, att man med afsigt undandöljt det ändrade utkastet. Häröfver uppstod stort buller; de exalterade fordrade våldsamt eftersökning; nu upträdde Herr Carillo med det återfundna manuscriptet.

Straxt uppreste sig Hr. Galiano och sade: Det gifves i Congressen en mot friheten fiendtlig faction, som önskade en contra-revolution. -- Hr. Aug. Arguelles: "Nämn dem, som höra därtill." Hr. Galiano: "Ni sjelf är hufvudet därföre, förtalets organ och liberalismens tartuffe". Nu råkade alla ledamöterna häftigt tillsammans; enligt några, skall det kommit ända till handgemäng. Det är att anmärka, att Herr Saavedra, som i sessionen d. 19 April så lifligt fordrade, att det icke sanctionerade decretet rörande Herrerättigheterna ännu en gång skulle föreläggas, är broder till en Grande. Han slutade sin proposition: "Må vi då äntligen med roten uprycka detta länsväsende, som, tack vare århundradets insigter, icke mera bär några frukter, men likväl ännu alltid utmärglar jorden. --" Ministrar med portefeulle skola hädanefter endast hafva 120,000 Realer och gesandter vid främmande hof 240,000 Realer i lön. Dessa begge klasser embetsmän allena skola vara befriade från löneafdragen. Misas resning skall enligt alla under rättelser vara af en mera hotande beskaffenhet, än alla de, som hittills varit i Spanien; landsfolket, hela byar och districter slå sig till honom; vid flera tillfällen tyckas trupperna hafva blifvit slagne af hans guerillor, och knappt vågar man, att mera utsända några ifrån Barcelons, där man så väl behöfver dem emot egna exalterade och milicianos. Den sorgliga blottade belägenhet, hvori Schweitzersoldaterna af det tappra regementet Wimpfeu blifvit försatte, skall hafva tvungit några af dem att förena sig med de uproriske.

Frankrike. Pairskammaren har ganska högtidligt afhandlat frågan om Pärernes befriande från personal-arrest för skulder af hvad slag det vara må. Utskottet hade genom sin referent, greve Lally Tolendal, förklarad sig för medgifvandet af detta privilegium, och hvad som icke litet satte i förundran, Hr. Lanjuinais och Boissy d'Anglas, så kände för deras liberala tänkesätt, deras kärlek för likheten, deras strid emot privilegierne, hafva äfven röstat därför. Däremot hafva alla i kammaren sittande ex-ministrar yrkat förslaget förkastande eller uppskjutande, kanske af den naturliga ministeriella instincten, att hålla de öfriga magterna i staten i ett heroende, som försäkrar dem om människor och rösternas pluralitet. Förslaget gick släteligen igenom med tämmelig stor pluralitet, likväl måste det först i nästa session bringas inför de deputerades kammar, emedan ett afvikande från denna regel kunde hafva betänkliga följder. Hvad som mest väcker upseende i saken, var, att Greve Lanjuinais denne republikens veteran, för att genomdrifva

grundsatsen om Franska pärrernes oangripelighet, såsom det synes af hans tryckta tal, försäkrades sina medbröder, från tribunen, "att de voro alla små ärftlige Konungar!"

England. I underhuset har en lång discussion i utskottet öfver åkerbruks-berättelsen och i synnerhet öfver den första af Marquis Londonderry föreslagna resolutionen, nemligen förskottslemnande på uplagd spannemål, ägt rum. De ledamöter, som i utskottet föreslagit och understödde denna åtgärd, förklarade, att de ändrat sin mening däröfver, och trodde nu, att den skulle vara utan nytta; hvarest ministern återtog sitt förslag rörande detta ämne. I debatten öfver de begge postmästarne sade Hr Wibeaforce: "Det kan icke dragas i tvifvelsmål, att embeten förlänas åt Gentlemen, för att försäkra regeringen om deras understöd vid alla tillfällen, vare sig rätt eller orätt. (Hör! Hör!) Presidentens för Controll-embetet tänkesätt (Hr Ch. Wynn) hade alldeles förändrat sig emot den sida af Huset, med hvilken han plägit rösta, och däraf kunde huset sluta, om han emottagit embetet, emedan han instämde med regeringen, eller om han instämmer med regeringen, emedan han emottagit embetet." (Hör! Hör!)

Mexico. De deputerade till Congressen ankomma talrikt och tyckas alla vara stämda för fullkomlig oafhängighet. Såsom man dröjt, att svara Iturbide på hans förslag om en inskränkt monarki, så har många ansedde män blifvit böjde för en republikansk författning med två kammar, såsom uti de Förenade staterna. Det försäkras, att Guatimala, som förr ville förblifva oafhängigt, förenar sig nu med Mexico. Två tusende Mexikanska soldater ligga där i hufvudstaden, Greve Monteleone, som härstammar från Fernando Cortes, har sålt de ofantliga godsens som tillhörde Mexicos eröfrares Majorat. Man kallade det de fyra städernes Marquisat; det är beläget i provinsen Oajaca och gifver den bästa Cochenille. Köparen är Hr Fragoaga, Marquis del Apartado.

AF trycket har utkommit och säljas i Deléens et Cois bokhandel: *Ytterligare Handlingar rörande fiscaliska actionen mot Landshöfdingen m. m. Friherre Edelcreutz och Lands-Sekreteraren von Sydow, i anledning af olaga arrestering. Utgifne af Courieres Redaction.* Dessa handlingar utlemnas till prenumeranterna på Courieren från Stockholm för år 1821, såsom ersättning för fyra af de ännu bristande ark däraf.

STOCKHOLM,
Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

COURIERA

Thorsdagen den 30 Maji.

Om representation skrövis.

Den i vår indragna tidning recenserade boken om Spanien och dess revolutioner innehåller ett yttrande, som vi då blott i korthet nämnde och sökte visa vara orimligt. Men ämnet, som det rör, tål ett fullständigare skärskådande och är af en särdeles vigt för oss Svenskar. Frågan är om representationen genom corporationer.

Vi veta ganska väl, att mången författare, äfven en bland våra publicister, förklarar sig emot universalitets-principen i fråga om representationen. Man har ansett det för en chimère, att hvarje folksombud skulle vara ett verkligt folksombud, d. v. s. representera hela massan af nationen, och icke äga närmare förbindelse eller relation till någon särskild klass eller corporation. Vår grundlag har dock ett stadgande, där denna grundsats råder, det stadgandet nemligen, att en riksdagsman icke får emottaga någon så kallad instruction af sina committenter. Men denna grundsats blifver dock overksam, genom bibehållandet af ständs-inättningen. Den, som måste väljas af en corporation, och ännu mer den, som sjelf måste vara af denna corporation, för att kunna väljas, har en sjelfgifven instruction, ett slags förbindelse att befordra corporationens interesse framför allt, kanske endast och allenast.

Detta är just, hvad ett visst politiskt parti anser för det önskansvärda, såsom vi sett af den nämnde författaren. "Det är svårt, kanske omöjligt," säger man, "att med sin uplysning, sitt nit omfatta alla intressen; ty människan är en abstraction. Hvad däremot ett vanligt folksombud kan fatta och omfatta med ljus och ifver, är det enskilda intresset, en corporations önsknings och behof. Därföre böra endast corporationer väljas och endast corporationsmän väljas till deputerade".

Grunden, hvarpå detta raisonnement hvilar, är, såsom vi förr en gång anmärkt, ingen annan än den, att endast sådana personer, som enkom äro bestämda till styrelsens verktyg och i den blifvif upammade och inöfvade, kunna fatta det nyttiga och verkställbara, i fråga om allmänna ämnen. Då nu ministrar eller minister-ämnen icke kunna presteras, åtminstone icke i tillbörlig mängd,

vid valen till ombud, slutar man således häraf, att statens intressen i deras helhet icke böra komma under folks ombudens pröfning och att dessa icke böra befatta sig därmed, utan vackert inskränka sig till att begripa och försvara sina egna corporations-intressen.

Visserligen är detta beqvämt för en regering, som väl, för syns skull, vill hafva omkring sig folks-ombud, men blott behandla dem såsom bevillnings- och önsknings-machiner, utan att lemna dem något verkligt inflytande i reglerande af statens angelägenheter. Också äro inga ombud lättare att styra än just dylika skrämmässigt valda. Den ena corporationen står gärna alltid i opposition mot den andra, emedan begreppet corporation innefattar privilegier. Genom att hvlla den enes anspråk mot den andre, genom att understödja den ene på den andres bekostnad och såmedelst underhålla afunden och egennyttan, kan en listig regering, som dessutom i sina händer har nödbevisningar och hederstecken lätt förebygga all för sig obehvämlig motsägelse eller åtminstone vinna en pluralitet för sina förslag. Skulle någon corporation visa sig upstudsigt och begynna fordra för det förflutna eller garanti för det tillkommande; så behöfver man blott läcka eller upreta en annan corporation, påminna om den gamla tvedräkten och om allt det verkliga eller inbillade onda, den halsstarriga corporationen velat tillfoga den andra; med ett ord, underblåsa den gamla afunds- och tvedrägts-elden. Skulle äfven detta icke göra tillfyllest; så har man så många löften om ständs- eller enskilda fördelar, så många hederstecken och embeten åt vederbörande och deras anhöriga eller vänner att utdela, att verkan måste blifva oselbar.

Om ock detta icke vore, om ock alla ombuden menade ärligt och regeringen icke väpnade det ena skrälet mot det andra, så kunde en skrämmässig representation ändock aldrig upplå ändanålet med en national-representation. Folkets allmänna angelägenheter äro många och vigtiga nog, att upptaga en representants tid och krafter odelade. Skrärepresentanter komma däremot till national-forsamlingen, med föresats och åliggande att arbeta ej blott för dessa allmänna angelägenheter, utan

Äfven för sina och sina committenters enskilda, dem de anse för pligt att med synnerlig värma försvara. Om en fråga, som på det närmaste rör hela landet, kommer att uppstå, så måste skrärepresentanten, churu välmenande och ärlig han än är, ändock alltid omtänksamt göra sig den frågan: strider det mot mina committenters fördel? och ännu mer: strider det mot något privilegium? Detta olycksaliga ord har mången gång haft den verkan, att det ädlaste, det nyttigaste blifvit tillbakasatt, äfven om man trott saken i sig sjelf icke ens vara menlig för privilegierna, men blott fruktat, att exemplet skulle föranleda intrång i privilegierna en annan gång. Den, som får in ett finger, heter det, får snart in hela handen.

Äfven representanters skrämmässiga val kan blifva oskadligt, om alla skräms representanter sitta tillsammans. Då få intressena slitas och de olika äsigheterna öppet och genast framträda mot hvarandra. Det mäktiga partiet, patrioterna (ty sådana finnas öfver allt, äfven i den mest orimligt sammansatta representation) bilda en formidabel magt, då de äro samlade och ingen af fruktan för ständsbörder låter vika sig från det allmännas sak. Det viktigaste interessen, det som utgöres af nationens pluralitet, får öfverhanden och de små intressena, som endast genom privilegier och orimliga immuniteter kunna få lika inflytande med de stora, återfå till billiga anspråk och gynnas jemnt så mycket som de våga på sänhällets vägska. De intressen, som i vissa stater tro sig behöfva ingen ting mindre än egen representation och eget veto, tör att kunna bärja sig, hafva aldrig haft skäl att klaga öfver förtryck, äfven där universalitets principen i representationen varit antagen och alla nationens ombud öfverlagt samlade i en kammare. Engelska underhuset har, efter conjuncturernas olikhet, gynnat än jordbruk, än handel och manufacturer, men aldrig förtryckt någotdera, ehuru det ena interessen sänder flera ombud än det andra. Religionen och kyrkan hafva icke blifvit vanvårdade, ehuru de hafva ingen egen representant i underhuset och deras representanter i öfverhuset utgöra en obetydlig minoritet.

Däremot så snart hvardera näringens, hvardera intressets ombud samlas för sig särskildt och utgöra en statsmagt, måste deras politik blifva all, med inbundenhet och skygghet, först kringå och sondera hvarandra, innan man på allvar begynner sina strider. Man ser på hvarannan, söker läsa i hvarsannans ögon. Hvad förer du i skölden med dig till denna national-församling? så tänker man. Hvad ämnar du begära? Skola vi anfallas på den

eller den sidan? Skall det eller det trätofröet uplifvas? Är du estergifven, så vill jag också visa mig artig. Är du däremot tilltagsen, så skall jag vara stel eller tilltagsen.

Under dylika betraktelser måste en dyrbar tid förflyta, hvarunder fäderneslandets stora angelägenheter lemnas ur sigte. I synnerhet de privilegierade stånden, som känna med sig, att icke verklig vigt, utan blott händelsevis undfångna privilegier, gifvit dem och ännu förvara åt dem en egen representations-rätt, måste med en ständigt vakande svartsjuka följa de öfrigas steg, misstänka allt och komma i barnesk mot hvarje förslag, som på ringaste sätt hotar privilegierna eller misstänkes att hota dem. Långsamhet i ärendernas behandling måste således äfven blifva en följd af representationens söndersplittrande i många särskilda kamrar, efter corporations-principen.

I fall alla dessa onda följder af en skrämmässig representation icke inträffa eller åtminstone icke kännas så fördärliga, som de efter sakens natur böra; så måste det tillskrifvas representanternas personliga goda egenskaper eller en lycklig slump. Att de icke uteblifva alldeles, eller att de någon gång kunna väntas i hela deras stygghet, är säkert. Endast missförstånd om eller sträfvande emot landets sanna fördel kunna försvara denna orimliga inrättning. Och hvad skulle man då säga om ett förslag att afhjälpa den skrämmässiga representationens onda följder, genom dess fördelande i ännu flera stånd? Vill man icke därigenom ännu mer sönderdela nationens kraft, som knappast är tillräcklig, då hon verkar odelad? föda och nära ännu flera olika intressen? göra folkklasserna ännu mer främmande för hvarandra?

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Man erfar, att de 5000 man, som den turkiska flottan satte i land vid Patra, stodo under Kyamil-Beys från Korinth befäl. General Kolokothron, som med eftertryck angrep dem, låg i begynnelsen under. Men den 9 Mars, då han erhölet förstärkning, stormade han turkiska lägrets palisader, tog fyratio, från Constantinopel medtagna fältstycken, mycket ammunition, och ett stort antal hufvuden, emedan få fångar gjordes. Kastellet är nu alldeles kringrändt. Denna seger hade knappt blifvit bekant, förr än man äfven fick underrättelse om den seger Odysseus vid Molos vunnit. Zongos höjde likaledes sjelfständighetens

fana i Kara Veria (Beroë) och frihetens rop hördes ända till St. Katharine. Man skattar de beväpnade grekernes antal i den trakten till mer än 80,000 under flera befälhafvare. Chorschid Pascha, i stället att rycka fram till Akarnanien, befinner sig nästan omringad på slätten vid Janina. Hela Epiros och Öfre Albanien äro i resning, sedan nu sluteligen Mustai-Pascha i Skodra (Scutari), som af Porten blifvit afsatt och förklarad fogelfri, gjort uppror, och, såsom man erfar, upbränt den stora och rika staden Elbassan, inkastat garnisoner uti fästningarne Durazzo och Alessio, och därpå dragit sig tillbaka till Skodra. — En kungörelse af Proedros d. 30 Mars från Korinth till alla kristna Consuler, förklarar alla Candias hamnar för blockerade. — I Servien hade Furst Milosch nyligen en sammankomst med Paschan af Belgrad fem timmars väg ifrån denna huvudstad, men den försigtige Fursten infann sig där åtföljd af 5000 beväpnade. Från Smyrna skrifer man under d. 1 April, att Samioter och Chioter tycktes bereda sig att storma kastellet på Chios. Partieterne hade uppfört tvenne grofva kanoner. Stormstegar förfärdigades, och belöningar utsattes för dem, som ville deltaga i första stormnings-anfallet.

Ryssland. Öfver resultatet af Herr Tatischtschews ankomst svälfvar man ännu i publiken uti fullt mörker; emedertid tviflar ingen nu mera på krigets utbrott. Ryktet, att Garderna skola återkomma till Petersburg, fortfar ännu; men orsakerna därtill uppgifvas på olika och till en del högst sällsamma sätt. Några påstå, att de icke skola komma till Petersburg, utan blifva stationerade i Finland, o. s. v. — Kejsaren var vid Herr Tatischtschews ankomst frånvarande i Tscharskojeselo, dit de medförda depescherna genast blefvo sända. Följande dagen var redan hemligt stats- och kabinetts-råd däröfver hos Kejsaren. Kronan har i dessa dagar afslutat betydande contracter om transporter af krigsförnödenheter till Minsk och Riga.

Spanien. Ministern har afgifvit en ganska eftertrycklig note till fransyska hovvet öfver den så stora förökningen af sanitets cordonen; fråga är däri om repressalier genom sammändragande af en spansk corps. Konungen har hastigt sanctionerat decretet rörande uprättandet af en minnesvärd för frihetens martyrer, Porlier, Lacy o. f. Cortes hafva meddelat 141 soldater af tre luttillsvarande schweitzer-regimenter, de önskade naturalisations-brefven. — Vid discussionen öfver Herrerrättigheterna bestred Justitie-ministern det föreslagna förnyandet af decretet om deras afskaffande, hvarvid

han förklarade olikheten af deras ursprung. General Morales har blifvit utnämnd till öfverbefälhafvare öfver de på costa firme ännu öfriga truppar, i stället för General la Torre; förmodligen emedan man under nu varande tilldragelser på det närbelägna S. Domingo anser den åt denna senare skickliga general tilldelade posten på Puertorico för viktigare. I Cadiz var nyligen ganska lifligt. Ibland flera skepp hade Corvetten Diamante inlupit med mycket guld, silfver och dyrbara varor från Veracruz. Tio tusende Quarteras hvete hafva ankommit till Barcelona ifrån hamnarne vid Oceanen och Valencia, och betydlig tillförsel väntas ännu, utom 50,000 Quarteras, som komma utför Ebro, så att oagadt de dåliga utsigterna för skörden, priserna väl åter måste falla. Regeringen låter från alla provinser underträtta sig om förråden och utsigterna; men man tror icke, att med de rika förråden i Castilien och Mancha, en införsels-tillåtelse skall blifva nödig. — Den andra Maji förkunnades krigs-lagen i Bilbao sedan två band visat sig i Llodio och Orduna, hvilka hvardera skola vara 100 man starka. Den utryckta milisen har ingen ting utträtt emot dem, och man har mest vara betäckt på linietruppar. — Den 30 April beviljade Cortes inrättandet af en skola för växelundervisningen uti hvarje huvudort af militärdivisionerne. Discussionen öfver budgeten för utrikes departementet är slutad och de af utskottet föreslagna löne-afkortningarna för diplomatiska corpsen hafva blifvit antagna. I stället för Amiral Valdez är general Alava utnämnd till president och Hr. Sanchez till vice president vid Congressen för den löpande månaden. Dessa utnämningar tala ytterligare för den moderata stämningen i Congressen.

Frankrike. Att bildandet af Valcollegierna och sedermera sjelfva valen så afgjort utfallit efter de liberalas sinne, därtill hafva utan tvifvel de många svårigheter och omständigheter, som blifvit gjorda emot de liberala väljarne, just mest bidragit. Dagbladen äro fulla af factiska bevis på dessa svårigheter. För att endast anföra ett, så församlade växelagenternas Syndicus detta sällskap, och upläste en anmätning till dem, att vid röstandet till val erinra sig, att öfverheten, af hvilken de hade sitt patent kunde åter främtaga dem det. — Den bekante Banquieren, B. Delessert, som skattar 7632 Fr. var ibland andra utesluten från listan på de valbara, och blef först efter skedd erinran ögonblicket före valet ditsförd; (valet föll, såsom bekant är, på honom). En tidning anmärker härvid, att detta införande icke är umgängeligen nödvändigt, och att det är tillräckligt, att den valde sederme-

ra inför kammaren bevisar sin lagliga ålder och sitt constitutions-betyg. -- Enligt underrättelser från Martinique skola Fransyska krigsskepp hafva visat sig för Samana och gjort mine af att landsätta trupper, då en förklaring af Boyer utkom, att i detta fall skulle alla hvita ombringas; hvarpå Amiral Jacob skall hafva afseglat.

England. Utaf discussionerna d. 6 dennes öfver den af Marquis Londonderry föreslagna resolution ådagalades, att ministern i afsende på ett förskott af 1 million Pd St. från regeringen till spannemåls-innehafvare, icke personligen varit af den mening, att denna åtgärd skulle verka till ändamålet, utan endast föredragit den såsom utskotts-ledamöternes mening; likväl hade han antagit, att i intet fall något ondt däraf kunde uppstå. Men nu hade många ledamöter alldeles ändrat sin åsigt, och insedt, att, om det vore möjligt att afhjelpa ögonblickets nöd genom penningeunderstöd, regeringen icke behöfde därmed taga någon besättning, utan att privat-intresset skulle visserligen på ett mycket mera säkert och verksamt sätt ingripa därvid. Således återtog Lorden förslaget. Det tyckes nu vara afgjort hos begge partierna i parlamentet, att regeringen icke äger förmåga, att gifva landbrukaren det understöd, han tarfvar, att denna angelägenhet skall sjelf hjälpa sig, och att äfven landbruket måste ordna sig efter den gång, som friden pålagt alla öfriga grenar af den menschliga fliten och industrien. I underhuset blef efter en lång debatte införaudet af utskottets utlåtande öfver Marquis Londonderrys resolutioner antaget med 153 röster emot 22. Den första af dessa resolutioner erhöill andra läsningen. Förr än detta kunde ske med de andra, föreslog Hr. Huskisson motresolutioner, som åsyftade en alldeles fri handel med spannemål, i förening med en skyddande afgift. Marquis Londonderry ville icke neka, att detta i öfverensstämmelse med den allmänna principen vore det rigtigaste, men icke enligt sakernas ställning. Gerna ville han först se allmänna grundvalen för spannemålslagar i andra länder, förr än han beviljar sådana åtgärder. Herr Huskissons förslag, så väl som flera andre af Hr. Ricardo förkastades därpå, och den nya spannemåls-billen bifölls till uptagande. Den 9 Maji blef, efter en lång debatt, den första af Marquis Londonderry föreslagna resolution: att de nu varande afgifterna skulle nphöra, antagen med 218 röster emot 25; de öfrige resolutionerne antogos utan delning af rösterna. Grefve Darnley gjorde nyligen uti Öfverhuset, i anledning af hungersnöden i Irland,

till hvars afhjelpande, såsom det tycktes; ministrarne, oagadt öfverflödet på lefnadsmedel i England, gjort alldeles intet i rätt tid, och i hänseende till de deraf upkomna sjukdomar, den proposition: att i fall ministrarne icke genast tillfyllest förklarade sig häröfver, skulle hos Konungen anhållas om meddelande af regeringens brevväxling med Lord-Lieutenanten i Irland. -- Grefve Liverpool rättfärdigade regeringen: det vore icke första gången, som något dylikt bändt i Irland utan möjlighet, att menskligtvis förutse det; han höll adressen för opassande, men ville icke hafva något däremot så snart endast de af regeringen tagne åtgärder blifvit fulländade. Grefve Darnleys proposition afstogs.

Italien. Den 30 April inträffade i Livorno tre amerikanska krigsskepp: fregatten Constitution med 50 kanoner och 500 man under, Commodore Parker; Cuttern Ontario med 22 kanoner och 180 man; skonerten Nonsuch med 12 kanoner och 70 man; de begge första skeppen kommo från Gibraltar, det tredje från Mahon.

Norra Amerika. Såsom det försäkras, har Gouverneuren i Newyork erhållit befallning, att i hast låta utrusta två fregatter och förena dem med provinsen för en bestämd expedition. Öfver denna expeditions bestämmelse är ännu icke något allmängjordt; men allmänt tror man, att den har till syfte att besätta öen Melos i Arkipelagen, och lemna Grekerna bistånd till lands och vatten. Hvad som styrker allmänheten i denna tro, är, att en af de två sändebuden, som Presidenten förut skickat till grekiska Congressen i Argos, nyligen återkommit.

Dannemark. En engelsk flotille af ungefär 20 segel skall i dessa dagar hafva passerat genom Kattegat, vester om Lessöe, och hafva stört mot söder. Ett från Island efter sex veckors resa hit ankommit skepp har medbragt bref från Reikiarvik, som gå ända till den 25 Mars. Vulkanen rökte ännu ständigt, och bergens ismassor i sydöstliga Island voro sannolikt genom underjordisk hetta, satta i rörelse. Vintren var för öfrigt ännu så sträng, som man någonsin haft den. Polarisen omgaf större delen af kusterna, i synnerhet emot Norr och Vester, och i sydliga landet förhindrade de ständiga stormarne allt fiskeri, så att utsigterna voro ganska mörka så väl för landmannen som fiskaren.

STOCKHOLM,
Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

COURIEREN

Måndagen den 3 Junii.

Recension.

Om Riksdagar i allmänhet, samt om några nästa Riksdag förekommande ämnen; af Grefve Fr. Bog. v. Schwerin. Stockholm 1822, hos Zacharias Hæggström. 8 ark in 8:vo.

Hvar helst verklig folkrepresentation finnes, har det blifvit en sed, och måst blifva det, att de, som söka medborgares förtroende såsom ombud, framlägga sina politiska tänkesätt, så att valmännen på förhand känna dem, åt hvilka de gå att anförtra sina angelägenheters bevakande. Endast på detta sätt (och med det vilkor, att en representant icke viker från sina en gång yttrade tänkesätt, hvilket ej eller är att befara), kan man säga, att folks pluralitetens vilja gör sig gällande vid national-församlingen.

Orsaken hertill, såsom vi sagt, är den, att candidaterna framlägga sina tänkesätt före valen, att folket således får veta, huru hvardera bland de sökande ämnar se och behandla statens angelägenheter vid det instundande sammanträdet, och att valmännens pluralitet således kan anses själf vara närvarande vid national-församlingen. Ett bland electors-inrättningens stora fel är, att den ursprungliga valmannen icke kan försäkra sig om själfva det blifvande ombudets tänkesätt, utan blott om den nästa electorns, och således, i synnerhet om electors-väsendet går genom flera instancer, förlorar ur sigte den slutligen valdes egenkapet och tänkesätt.

I Sverige har man hittills nästan helt och hållet valt på höft. Candidatens personliga egenskaper har man väl kanske någorlunda kunnat känna; men hans politiska system har blifvit förborgadt för allmänheten, så snart fråga icke varit om någon, som förut beklädt Riksdagsmannakallet. Och äfven i det fallet, huru många besvårar sig att läsa protocoller och lära känna öfverläggningarnas gång? De väljande hafva fullgjort sin pligt på måfå (undantagande kan hända kännedomen af någons nit för skränsens); och de valde hafva kommit hit, utan så noga att veta ens, hvad som

varit att göra, ännu mer utan att hafva gjort sig fullkomlig reda för, huru det bör afgöras.

Ett förtjänstfullare arbete kan man således svärigen företaga sig, än hvad Hr. Prosten Grefve Schwerin företagit sig, då han väckt upmärksamheten på de frågor, som nästa Riksdag böra afgöras, och framlagt sina tankar därom. Han är själf Ridderman; och på Riddarhuset sitter man ovald, så vida fråga icke är om den familjs val, som ger fullmakt åt en ledamot, hvilken, såsom fallet varit med Hr. Grefve v. Schwerin, icke själf är caput, utan sitter för annan släkt. Detta val har väl ingenting egentligen gemensamt med folkval; och Förf. har således uppträdt såsom medborgare, utan något tvång att söka bevägenhet eller göra redo inför committenter. Men han har insett, att äfven Riddersmannen är representant, ehuru ovald, att dess bemödanden böra vara för fäderneslandet och icke för riddarhuset, att Riddersmannas namnet förlorar sin stora betydelse och glans, så snart den grundas på annat än uphöjhet i tänkesätt och uplysning, nit för folkets väl och aktning för dess rättigheter och omdöme. Detta har Svenska Riddarhuset på det ädlaste sätt insett; och Förf. är en bland dem, som vid Riksdagarna mest utmärkt sig för nit och uplysning. Man har trots sig göra honom en förebräelse, med att kalla honom en oppositions-man. Han har också till största delen varit det. Men, hvad ondt ligger då i detta namn?

Denna fråga har han själf besvarat (pag. 10 och på flera ställen). Hans framställning af yttringens öfvergång från fronderi under despotismen (vare sig Konungars, Aristokraters eller ständers) till den fria medborgarens rättighet att, under en constitutionel monark, tala öppet om sitt lands angelägenheter, förtjänar att läsas ostympad. Vi vilja icke försöka något sammandrag däraf. Hvar och en, som läst något af hans skrifter, skall i denna framställning med nöje återse en gammal bekant, den auspråkslösa ton, som gränsar till tvifvel eller nästan blott synes underställa läsaren försvarsvis meningarna, under det de anförda bindande skälen likväl bevisa, att förf. måste vara öfvertygad om sin sats.

När man talar om Riksdag — såsom allmän-

heten nu mycket måste göra, då en Riksdag så snart instaudar — upkommer här i Sverige vanligen först den frågan: hvartill tjänar en Riksdag? hvad hafva vi att vänta af den? De där vanliga, insidiösa svaren: de kosta så förfärligt; efter hvarje Riksdag har ju landet fått ökade bördor o. s. v., hafva icke undfallit förf. Han besvarar dem, på det sätt de böra besvaras, och visar, att de klagomål, man vanligen förer öfver Riksdagarna, icke brabba dem, utan andra saker, som äro af dem oberoende. Han gör en kort, men tydlig, taffla af Riksdagarnas gång och natur, en taffla så mycket nödvändigare att läsa, som kannedomen om grundlagarna i denna, likasom, ty värr, i de flesta delar är hos oss ganska ringa. Detta synes, bland annat, af ett nog allmänt misstag om den olika naturen af urtima och lagtima Riksdag, hvilken olikhet förf. visar bestå i en obetydlig formalitet, nemligen den olika tiden för afgifvandet af Konungens proposition om statsverkets tillstånd och behof.

Efter det första kapitlet, om Riksdagar i allmänhet, går författaren öfver till en undersökning om granskningen af Statsrådets protocoller och om grundlags-frågorna.

Den petitions-rätt, som folket i andra länder utöfvar, finnes här endast hos Ständerna. Då dessa se ekonomiska författningar vidtagna, hvilka, efter deras opinion, äro falska; så kunna de till Konungen inkomma med så kallade underdåniga önsknings- om ändring i det rådande systemet. Konungen fästas härpå hvad afseende Han behagar. — I det mörker, hvori vi, genom protocollo- och reservations-systemet, famla, kan en petition icke vara rigtad mot någon rådgifvare, förr än den ende, som äger läsa Statsrådets protocoller, Constitutions-utskottet, eftersett förhållandet, huruvida rådgifvaren tillstyrkt eller afstyrkt den klandrade åtgärden. Alla anmärkningar mot rådgifvare gå således till nämnde Utskott. Denna marche är något alldeles eget i Svenska grundlagen och har ingen ting motsvarande i de länder, där först och främst Ministern anses hafva tillstyrkt allt, som under hans tjänstetid utgått från Konungen, och dessutom Ministern sitta i kamrarna och svara på de frågor, som dem föreläggas, ge de uplysningar, som af dem äskas.

Men det är en fråga, som förf. utförligt disenterar och som vid de sednare Riksdagar ansetts tvistig, huruvida Constitutions-utskottet äger på remiss af en anmärkning svara helt enkelt, att utskottet ej finner anledning därtill, eller om anmärknings-memorialet skall besvaras genom en för-

klaring, en utveckling af förhållandena, på det Ständerne sjelfve må afgöra, om anmälan hos Konungen skall ske (att Constitutions-utskottet ensamt afgör om åtals anställande. därom är man ense). Man har, säger förf. påstått att Ständerne blott äga veto, kunna säga, att de efterskänka anmälingen; men att de icke kunna besluta, att han skall ske. Däremot har man exempel, att Ständerne funnit sig förelåtna till petitioner om ändring i system för framtiden, ehuru Constitutions-utskottet icke funnit skäl till anmärkning för det framfarna.

Förf.s tanka är, att Constitutions-utskottet blott uplyser, framlägger handlingar, och att Ständerna sedan afgöra. Han genomhäklar sista Constitutions-utskotts förklaringar, hvarigenom uppställer sig såsom en myndighet, en förberedande och intermediaire auctoritet (mellan Ständerna och den, som gjort anmärkningen). Han föreställer denna utskottets förklaring och dess i anledning därpå gjorda förslag till grundlags-ändring nästän såsom anställiga och farliga. Hvad han anförer för sin tanka, är högst värdt att besinnas. Men en annan fråga är, om förebräelsen så mycket träffar sista Riksdags Constitutions-utskott, som sjelfva grundlagen, d. v. s. om icke Utskottet blott tvangs att ändtligen genomfänka och yttra den tanke, som låg fördold i grundlagen.

(Forts. c. a. g.)

Grammatikalisk anmärkning öfver Singularis och Pluralis.

Dagligen ser man den mest lästa författare synda mot de enklaste reglor i grammatikan. Detta synes vara en outrotlig arfsynd hos Svensken; och man har knappast hopp att någon sin få se Hertigen von St. Gallo, Marquisen von Lauriston, Grefve von Caernarvon o. d. afskallade ur våra tidningar. Misstaget härutinnan beror dock på okunnigheten om de i fråga varande personernas fädernesland. Men dagligen, och nästan utan undantag, ser man berättelser om en Carbonari en Ultras. I fall utländingen talte om en Snapphanar, en Mössor, en Hattar, skulle vi le åt hans okunnighet. Han har således rätt att le åt vår okunnighet, då han ser våra blad berätta om en Carbonari, i stället för en Carbonajo, om en Ultras, i stället för en Ultra, o. s. v.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Smyrna skriver man under den 15 April, att en Tatar ditkommit från kastelet på Chios med den underrättelse, att Capudan Pascha med sin flotta anländt till öen, hvarpå de grekiska skeppen genast aflägsnat sig, och turkiska trupperne gått i land. Capudan Pascha skall därpå hafva tillbudit en allmän amnestie; men man vet icke, om den blifvit afslagen, eller först antagen och sedan bruten. Säkert är, att öboerne sköto på Turkarne, hvilket satte dem i ett sådant raseri, att Capudan Pascha gaf befallning att föröda allt med svärd och eld, att göra qvinnor och barn till slafvar, döda männen och uppbränna byarna. Otaliga svärmar turkar ila från asiatiska kusten till Chios, af hvilken namnet endast skall blifva öfrigt. Tre eller fyra mulslor lastade med öron och hufvuden hafva härigenom afgått till Constantinopel, och Capitainen på ett österrikiskt fartyg, som ankom hit d. 14, berättar, att då han förra natten passerade förbi Chios, liknade hela öen ett eldhaf. På Chios, äro nära 60 till 70 byar. Underrättelser från Constantinopel af d. 25 April tillägga, att Capudan Pascha landssatte sina i Tschesme samlade trupper på Chios, i samma ögonblick insurgenterne ämnade bestorma citadellet. Knappt hade anförarne på de fartyg från Psara och Hydra, som transporterat insurgenternes trupper, blifvit turkiska flottan varse, förr än de kapade tågen, lemnade ankarne i sticket och i största hast togo till flykten. Sju af dessa fartyg skola hafva fallit i turkarnes händer. Sedan Capudan Pascha landat sina trupper, försökte han först milda medel; han sände parlamentärer dels till grekernas officerare dels till församlingarnas föreståndare; upprorsskri, åtföljde af kanonskott, var det enda svaret. Nu börjades en mördande strid; insurgenterne måste lemna en fast ställning efter den andra, ett batteri efter det andra, och blefvo med oupphörligt raseri förföljde in i stadens gator. Mördaudet var rysligt; man skattar turkarnes förlust i döda och svårt sårade till 5000 man; häraf kan man tämligen sluta, huru stor den måste hafva varit på de förlorandes sida. De katholska innevärnarne på öen, hvilka här, såsom i alla de öfriga insurigerade länderne, icke tagit någon del i resningen, blefvo beskyddade, dels af Gouverneuren Wehid-Pascha, dels af de främmande Consulerne, hvilka icke det minsta förolämpande vederfors. — Stor-Amiralen har, enligt privata underrättelser afgått till Samos och afsändt en afdelning af flottan emot Psara. I Thessalonich var man i begynnelsen af April i högsta

bestörtning, emedan en viss capitaine Diamanti, som i Thessalien församlat flera tusende man under sin fana, ryckte fram från Tirhala till nämnde stad, och hoppades att med tillhjälp af några i hafsviken vid Thessalonich upställda insurgentskepp utföra ett stort slag; men nu erfar man, att Abulobud-Mehmed-Pascha angripit honom med en betydande truppecorps, kastat honom tillbaka, skingrat hans manskap och bemäktigat sig en del af dess artilleri och ammunition. — De deputerade från Bojarene i Moldau och Valachiet hafva nu inträffat. De hafva blifvit utmärkt emottagne, och skola bo i Favaren; Porten har gifvit dem en egen ledsagare (Mihmandar). Den 17 April blef den hittills varande interimistiska Portens tolk, Stavraki Aristorki, afsatt och förvisad till Boli. Hans ställe har blifvit besatt med en Musulman; en omständighet, hvilken, såsom något aldrig förr inträffad, skulle väcka mycket upseende, om icke den nye drogomannens personlighet förklarade den. Jochja Essendi är en infödd grek, som härstammande från en bekant familj på Corfu, i sin tidiga ungdom öfvergick till Islamismen och sedan några år varit föreståndare för en läroanstalt, där unga Muselmänner på Portens bekostnad undervisades i främmande språk, Geographi, Historia och Mathematik. — Från Moldauiska gränsen skriver man under den 2 Maj, att turkarnes excesser väckt allmän oro i Bucharest. De ännu därvarande främmande undersåtare, ibland hvilka äfven österrikare befinna sig, hade härigenom funnit sig förelätna att anhålla om pass och skyddsbref. Men Kiaja Bey vägrade det. De fleste flykta sina saker till klostren. Öfver Donan komma ständigt nya trupper, och aflösa de hittills med plundring sysselsatte Asiaterne.

Spanien. Under de senaste oroligheterna i provinserna trodde de servila här ännu en gång, att deras triumf ändteligen verkligen skulle inträffa; likväl har det offentliga lugnet blifvit ostördt. Striden emellan Ministären och Communceros fortfarande ännu, men de senare hafva, vid underrättelsen om rörelserna i provinserna, förhållit sig fredligare, och något litet närmat sig till det constitutionella partiet; det är likväl icke osannolikt, att de, så snart de veta, att faran utifrån alldeles försvunnit, åter skola skrida till angrepp. Säkert är det, att ministären icke haft några allvarsamma bekymmer öfver provinserna, och utgången har rättfärdigast dess mening. Man hoppas, att staden Cartagena skall visa sig lydlig mot regeringens auctoritet och kraft. De uproriske i Catalonien äro redan kufvade genom innebyggarnes bemödanden,

emedan de trodde den allmänna friheten hotad och skyndade till vapnen för att kväfva det i Lampurdan utbrustna uproret i sjelfva födseln. Älven i Murcia ligger de servile under, änskönt Jaime ännu ströfvar omkring i Sierra de Chinchilla med ett hundrade af sitt band, hvilka lifligt förföljas af de constitutionella trupperna. Hvad åter rör upträderna i Bilbao, så voro fyratio man af regementet Valençai tillräckelige, att förströ factionisterna och återställa lugnet i hela Biscaya. Navarra har icke rört sig; det väntar hvad som skall ske. Verkligen äro alla de, som stå i spetsen för sådana rörelser, för mycket vanmäktige, att leda så vågsamma företag, och att Jaime och Misas hållit sig så länge, kan man endast tillskrivas den likgiltighet, hvarmed deras företag blifvit ansedda af auctoriteterna. Nu har man gjort General-Capitainerne i Catalonien och Murcia ansvarige för begge partigångarnes fullkomliga försvinnande; man får se hvad det vill hjälpa. -- Konungen lever i Aranjuez nästan aldeles såsom en privatman. Det är det constitutionens sak mycket tillgifna cavalleri-regimentet Almanza, åt hvilket vakten hos dess person är anförtrodd. Konungen gör ofta utfarter i den kringlidande trakten, men vägrar alltid escorte af regementet, emedan han förredrager, att låta beledsaga sig af två eller tre skogsvaktare. Som Öfversten för regementet Almanza emedertid ansvarar för Konungens persons säkerhet, så sänder han beständigt escorter efter; en åtgärd, som från flera håll måste lida mycket oförståndigt tadel. -- Finansernas belägenhet är ännu alltid lika beklaglig; utskylderna gå icke in, och national-godsets förvaltning tyckes hafva upnått höjden af oordning. Skattkammaren har ett deficit af 600 millioner Realer, som väl torde förökas med en fjerdedel. -- Kungliga Husets budget blef i sessionen d. 29 April antagen utan all motsägelse, den belöper sig till 45,212,000 Realer, hvaraf 40 millioner för Civillistan, det öfriga för infanternas och infantinnornas hofstat. Återstoden, som skattkammaren är skyldig till civillistan, utgör endast på ett år 24 millioner Realer, så att endast hälften betalas till Konungen af hvad som är honom anvisadt. Antalet af Spanska ministrar i främmande länder är nu inskränkt till 13 Gesandter, 10 General-Consuler, 16 Consuler och 16 Vice-consuler. -- Andra artikeln af decretet öfver Herre-rättigheterna är antagen med 88 röster emot 44, änskönt den bestreds af ministrarna. Det är den egenteligen afgörande af hela lagen, ty enligt densamma måste alla innehafvarne förte deras åtkomst-handlingar för att besitta herregod-

sen såsom privat-egendom; i vidrigt fall återfalla godsens till nationen. Denne artikel skall frambringa en ofantlig revolution i egendoms-rätten, emedan endast få grauder äro i stånd, att förevisa de nödiga urkunderna. Tredje och fjerdte artikeln hafva älven blifvit autagna.

Frankrike. Voteringen i parisiska departements-collegium, hvarpå allt var så spändt, har åter utfallit till de liberalas förmån. De voterande voro 2292 och de utvalde voro: Hr Ternaux med 1442, Gasp. Got. med 1324, Tripier den yngre med 1267, Alex. Delaborde med 1215 röster. Den 17 Maj på förmiddagen afled Hertigen af Richelieu oförmodadt af en hjeruseber. Han hade knappt upnått 53.de året.

England. Den 16 Mars föreslog Herr Warre åtta resolutioner rörande gesandtskapet i Schweiz. Öfver de sju första, som inneböllo en recapitulation af de dihörande facta sedan 1750, beslöts den föregående frågan, på Lord Londonderrys proposition, och den ittonde: att kostnaderne för detta gesandtskap skulle utan skada för statens tjänst kunna återföras på samma fot, som före Lord Fitzgeralds och Hr Wynns utnämning, förkastades med 247 röster emot 141. Den 17 Maji tillkännagaf Hr. Stuart Wortley, att han ämnade inlämna en petition af ylle-manufacturisterna emot ulltaxan i dess nu varande gestalt, hvilken äfven förstora landtbrukets nöd. -- Sir W. Curtis ingaf en petition af Londons handlande emot den i verket varande billen om Vestindiska handelns reglerande. Herr Hume anmärkte, att de aktionsvärde Herrarne, som undertecknat denna petition, voro desamme, som för icke lång tid sedan hade ingifvit petitioner om uphäfvan det af alla handelsrestrictioner. Hr. W. Smith: Frågan tycktes honom vara den: om man skulle efterskänka Colonierna deras förbindelser emot moderlandet och detta senare likväl skulle strängt förblifva bundet vid sina? Hr. F. Wilson sade: Förrådet på socker i London räcker icke öfver tre veckor! Ett helt och hållet af jern förfärdigadt ångfartyg, försöktes nyligen i London med bästa framgång. Det har 106 fots längd och skall med det första afgå till Frankrike. Bankens directörer hafva dagligen haft sammankomster med Lord Liverpool och Herr Vansittart, och Banken tros blifva nödsakad, att öfvertaga Contractet öfver pensions betalningarne.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

COURIEREN

Thorsdagen den 6 Junii.

Recension.

(Forts. fr. N:o 4)

Så snart det är bestämdt, att ingen, hvarken ständer eller andra, få taga kännedom af protocol- lerna, utan Constitutions-utskottet allena, så snart det uttryckligen är stadgad, att ingen enskild sak får förekomma i Ståndens öfverläggningar; då kunna väl Ständerna icke egentligen sägas afgöra, huruvida anmälning skall äga rum, så vida de icke skulle afgöra utan skäl och bevis. Den, som ensam äger att öfvervara rättsakningen och taga kännedom af henne, han ensam kan verkligen döma. Om Constitutions-utskottet ägde meddela de handlingar, hvarpå det stödjer sitt omdöme; då kunde Ständerna verkligen afgöra. Men hvart och ett allmänt omdöme måste formeras af enskilda facta; och de få ej förekomma. Ständerne äro således icke i tillfälle att göra mer än — bemäda, om man så får säga, eller förklara sig icke vilja anmäla. Att ändra utskottets mening, i fall den går ut på befrielse, äro de alldeles icke i tillfälle, ty de kunna icke rådslagen, blott besluten; och här är ju antaget såsom grundsats, att rådgifvaren är ansvarsfri, så snart han reserverat sig vid öfverläggningen, utom i fråga om öfverträdelse af bestämd lag, i hvilket fall åter Constitutions-utskottet ensamt äger vidtaga den åtgärd, som bör vidtagas, nemligen ställa under tilltal.

Oss synes således, som grundlagen verkligen lagt beslutande-rätt i Constitutions-utskottets händer, och att alla de farliga följder, förf. förutser af detta förhållande, verkligen äro oundvikliga, så länge protocols- och hemlighets-systemet äger rum. Imedertid frukta vi icke, att, såsom förf. säger, Constitutions-utskottet "möjligen en gång utbildar sig till ett väl ärdts-utskott."

Constitutions-utskottet är verkligen icke i anseende till Ständerna i samma förhållande, som den Engelska Ministern är till parlamentet, då han lägger äskade handlingar på bordet. Utskottet constaterar factum, såsom förf. säger; men kan icke framlägga för Ständerna de enskilda facta, hvarpå det collectiva factum måste stödjas (huruvida råd blifvit af någon Minister gifna, hvarigenom rikets saanskyldiga bästa kunnat lida).

Förf. förebrår Utskottet att hafva betraktat gransknings-rätten ur en juridisk synpunkt och hvarje afvikelse, från hvad Utskottet trodde vara rätt, såsom en förseelse; då däremot förf. anser granskningen och anmälningen såsom hvilande på moraliska grunder, moraliska band, öfvertygelse, så att anmälningen vore endast och allenast en petition, för hvilken inga grunder behöfva anföras. Detta allt är fullkomligt riktigt, så länge fråga är blott om saker, grundsatser, systemer — hvarom nemligen ingen petitions-rätt i grundlagen stadgas, men dock visserligen icke kan vara Ständerna betagen. Men så snart fråga blir om anmälning af personer, om rådgifvares afsättning (som nemligen grundlagen tillåter endast i händelser, som äro nästan vanhedrande för rådgifvaren), då uphör den enskilda, på intet bestämdt factum stödda öfvertygelsen att vara tillräcklig; man måste undersöka — och det kan och får endast Constitutions-utskottet, som ensamt har handlingarna för sig. Denna undersökning måste blifva på visst sätt juridisk.

För att i allmänhet yttra vår tanke om beskaffenheten af bandet mellan regering och folk, anse vi förhållandet mellan Konung och folk vara moraliskt, men mellan Ministrar och folk mera juridiskt. På Konungen kan endast öfvertygelsen; kärleken, förtroendet verka; men Ministrarne stå under juridiska förbindelser. Annars vore statsläran byggd på tro, såsom vissa filosofer påstå. Hvarje Ministerens afsteg från, hvad allmänna öfvertygelsen stämplars såsom rätt, är ett slags förseelse, eller ock har grundlagen orätt, som talar om brist på "övildhet, nit, skicklighet och drift". Förf. vill väl tyda dessa ord därhän, att de skulle blott uttrycka detsamma som stridighet med Ständernas öfvertygelse. Men denna tydning är säkert allt för lindrig.

Sedan förf. på detta sätt, såsom oss synes, med för mycken öfver och nästan med bitterhet, genomhäcklat Constitutions-utskottets tankar om sin egen magt och competence, går han till framställningen af de andra grundlags-frågorna, som hvilat, för att nästa Riksdag afgöras. Därbland är vist icke bland de minst viktiga den om voterings-sättet i utskotten.

Utskott äro nödiga och brukas öfver allt. Nödvändigast äro de väl inom Svenska national-för-samlingen, som består af så många skilda kamrar och således behöfver dylika inrättningar, hvarigenom ledamöter af de olika stånden kunna samlas och samrådas. Alla interessena äga då på ett ställe sina representanter, och en väg är således öppen att sammanjemka dem, om möjligt. Vid detta förhållande förefaller det väl genast orimligt, att man icke drager den fördel af inrättningen, som är möjlig och troligen åsyftad, utan medförer i Utskotten samma tvedrägts-anda, samma orimliga beslutningssätt, som råder hos national-representationen i dess helhet. Lika skarpt begränsade stå stånden i utskotten mot hvarandra; rösterne äro där fyra, såsom alltid; ett obetydligt antal ledamöter kan göra pluralitet *); en mängd af frågor måste lemnas oafgjorda och alternativt ingifvas till Ständerna. Dessa olägenheter har man insett och föreslagit votering per capita, så att den absoluta pluraliteten bland alla utskottets ledamöter alltid måtte blifva pluralitet och gifva utslaget. Constitutions-utskottet har gynnat denna tanke, men icke vågat hoppas, att den af Ständerna skulle antagas; hvarföre utskottet ock föreslagit ett alternativ, som, om det ock i allmänhet öfverensstämmer med hvad nu är brukligt, dock skall förekomma fullkomlig överksamhet hos de Utskott (Banco- och Constitutions-), som med Rikssens Ständers rätt besluta. Detta sista alternativ har väl ingen synnerlig gemenskap med det förra, men torde icke därför förtjäna all den bitterhet, hvarmed förf. behandlar det. Emåske består felet hufvudsakligen i namnet alternativ, hvarvid man är van. att tänka sig något närbeslägtadt med hvarannat.

Den viktigaste grundlagsfråga, som hvilat, för att af nästa Ständer afgöras, är den om representationen. Man vet, att allt sedan revolutions riksdagen år 1809 har fråga varit om ett nytt representationssätt, emedan man insett det nu varandes otjenlighet. Vid sista Riksdag fick ändrligen Constitutions-utskottet färdigt ett slags förslag, hvilket man vore frestad att tro tillverkad endast för att få något gjort och för att få ett förslag, som aldrig kunde antagas, hvarigenom alltså den vigtiga frågan skulle blifva oafgjord och allt stå på samma fot som förut.

Utskottet indelar representationen i två delar: det demokratiska, redbara eller reella elementet

*) Förf. visar, huru i Constitutions-utskottet 11 ledamöter utgöra pluralitet bland 24.

(Borgare och bönder); och det aristokratiska, ideella, "föreställande samhällets civilisation" (Preteståndet eller lärdomens och uplysningens klass, och Adeln eller de yttre värdigheternas klass). I fall man icke just egentligen förstår, hvarföre bönder och borgare äro mera redbara och reella än prester och Adelsmän, eller hvarföre Prester skola egentligen representera lärdom och uplysning (hvilket, i fall det vore så, skulle göra dem berättigade att ensamma representera — ty uplysning är väl, hvad som fordras hos all representation, utan att den derigenom just blifver aristokratisk), eller hvarföre de yttre värdigheterna äro Adelsens i synnerhet; så kan man dock begripa, att just elementernas blandning utgör det önskansvärda i representationen. Därföre är också vårt Ridarhus ett ganska godt element, att alla elementer där finnas blandade. Yrket införer eller utesluter ingen bland Ridderskapet; där har man sett jordbrukare, handlande, fabriks-ägare, prester, krigare, embetsmän sitta tillsammans; och kanske hafva frågor just därför ofta blifvit mögare öfverlagda och liberalare beslutna där än i vissa andra stånd. Adelsmannen, såsom sådan, är endast representant, men icke representant för något enskildt intresse. Och ve oss, om våra Adelsmän skulle, såsom förskett, anse sig vara en egen klass, som ensam villotillvälla sig, eller tro sig berättigad till de högre värdigheterna. Deras värdighet är att ovalde representera — undantagande den att beklåda hofstjänster, hvilket man knappast kan räkna till de yttre värdigheterna. Man är nästan frestad att tro, det Adelsens värde — om icke värdighet — snarare är inre än yttre, och att det bör så vara.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Närmare underrättelser om Jen-tyckliga katastrofen på Chios innehålla: Den 17 April ankom turkiska flottan, bestående af två tredäckare, fyra tvåäckare, tio fregatter och aderton andra fartyg. Landningen företogs genast; 12 till 15000 man blefvo satte i land. General Logothetis tog genast flykten, och lemnade lefnadsmedel, ammunition, tross, kanoner och allt i sticket. Turkarne intogo staden och begingo otaliga rysligheter; det grekiska, så väl som de katolska kvarteret antändes, alla hus plundrades, och kyrkorna ohelgades; sjelfva de döde upkastades ur gravarne. En mängd grekiska familjer flyktade

till det fransyska Consulatet. Vice Consulen Digeon uptog dem med största beredvillighet, önskött faran icke var ringa, då deras antal snart växte till 1500. Han befälte sin secretaire att blifva kvar till deras beskydd, men sjelf kastade han sig med den hvita sauau i handen, och under utrop! "Fransmän! Fransmän!" midt ibland Turkarne, som förundrade, 300 till antalet, omringade honom och förde honom till Paschan. Denna lät honom sitta bredvid sig och sade: Ni är min vän, allt hvad ni begär, skall beviljas er." "Jag kommer," sade Hr. Digeon, icke såsom fransman, icke såsom Consul, utan såsom människa, att anropa ert beskydd för alla, och i synnerhet för de olyckliga katolikerna som, alltid intagne af vördnad för Sultan Mahmud, vid grekernes infall stälde sig under Frankrikes skydd, för att kunna blifva sina eder trogna." Paschan svarade: "Jag vet det, och skall göra allt för dem. Straxt utfärdades ordres, att vid dödsstraff respectera alla Consuler. Utom vakten för sitt eget hus, begärde äfven Hr. Digeon äfven vakt för Engelska och Neapolska Consulernes hus, och som Österrikiska Consuln var på landet, där Hr. Digeon trodde honom i fara, red han, under ett regn af hagel från flottan, ut till honom, förde honom till staden och förskaffade honom en säkerhetsvakt. Branden fortfar ända till d. 15, med härjande raseri. Den 13 ankom en fransysk fregatt och lade sig midt ibland turkiska flottan; den hälsades med 27 skott. Den 16 lät Paschan den Fransyska och Österrikiska Consuln komma till sig och öfverlemnade dem den Storherrliga amnesti-firmanen, för alla som nedlägga vapen. -- Turkarne hafva med storm örförat höjden vid Turloti, och några tusende greker, som uti en by satte sig till motvärn, blefvo nedergjorde. Enligt alldeles nya underrättelser från Samos, var man där, onkadt de olyckliga händelserne på Chios, alldeles lugn och obekymrad. Samioerne hafva uppkastat ett batteri af 60 stycken, midt emot Scala Nuova, där turkarne en gång försökt landa. Hamnen Vathi är svårt tillgänglig och lätt att försvara. Förledit är gifvos oroliga och fruktansvärda dagar; men man har vunnit tid och mod, äfven till vågsamma företag. Först företogos små landstigningar efter lefnadsmedel, boskap o. s. v. på kusten af fasta landet; slutligen har man vägat den vigtiga expeditionen på Chios. En sabelfabrik är inrättad på Samos. Nära 15000 beväpnade äro beredde, att försvara den emot hvarje anfall. -- Från Smyrna skrifver man under d. 15 och 18 April: Grekerne hafva gjort ett allmänt anfall på Retimo, Canca och provinsen Kissamos, Retimos

kastell var af högsta vigt för dem; de rika öje-förräden, som denna trakten innehåller, måste sätta dem i stånd, att länge kunna fortsätta kriget utan främmande understöd. I Thessalien hålla Pascharne sig på slätterna och i de förnämsta städerna, men försöka icke åter, att tränga genom Thermopylerne. Grekerne hålla alla berg besatta. Slätlanden hafva ännu icke rest sig, men skola väl snart göra det, så snart trapparne allsna sig. Innevånarne på Olympen kunna ställa 24,000 man i fält. -- Hälften af Pelions tjugufyra byar är i öppen resning; de andra vackla ännu. -- Från Athen skrifver man: Vi veta ännu icke, hvad som tilldrager sig i Janina; svårt skulle det falla för Pascharne, att under denna årstid tränga in i Phokis och Böötien, om än passen voro fria, ty de skulle hvarken finna lefnadsmedel eller foder; men allt låter vänta, att de med den sköna årstidens ingång, förstärkta med åtskilliga corps, som Porten skall hafva sändt dem till hjälp, åter skola gripa till offensiven. -- Bref från Constantinopel af d. 26 April innehålla: Änteligen har Reis Effendi i Sultans namn meddelat Österrikiska och Engelska Ministrarne ett skriftligt svar på deras eftertryckliga noter, utan att något sammankallande af den stora Divanen förut ägt rum. Men detta, under d. 18 April daterade svar är, såsom man hör, endast ett uprepande af Noten d. 28 Februari. Porten står fast vid sina förra påståenden och löften; den vägrar ännu en gång Valachiets och Moldaus utrymmande, förr än grekiska insurrectionen blifvit qvåld. Man är nu begirig att se, huru ryska hofvet skall uptaga detta andra eller egentligen tredje vägrande svar. Sedermera har åter mycken oro utbredt sig ibland Peras innevånare, hvartil de sista händelserna på Chios och i Smyrna bidragit. -- Paschan af Akre har förklarat sig för oafhändig. Äfven har Porten, genom en tatar, som lemnade Aleppo d. 14 April, erhållit officiell underrättelse, att Schachen af Persien med tre af sina prinsar och sin i Europa såsom minister bekante, Abbas Mirza Kali Khan, tågar i spitsen för en armée öfver Kermanschah emot Bagdad.

Spanien. Då i sessionen d. 25 April ett utlåtande af Utskottet för den offentliga krediten förelästes, tog Herr Ferrer anledning, att förklara sig öfver de herrskande ofördelagtiga meningarne öfver Spaniens stats-kredit, hvilka voro så mycket orättvisare, som Spanien af alla nationer gifver den bästa säkerheten för sina skuldförbindelser. -- Detta föranledde Herr Canga (fordom Finans-

minister) att ytra, att det till undersökning af national-skulden nedsatta utskott skulle ådaga, att denna skuld vore vida ringare, än den syntes genom öfverdrifna uppgifter. -- Detta bekräftade åter Herr Ferrer, och erinrade, att flere borgare, bland hvilkas antal han sjelf varit; uti en föreställning visat Cortes, huruledes national-skulden, som plägar anslås till 14,000 millioner, i det högsta icke öfverstiger 6000 millioner Realer. Herr Galiano blef d. 3 Maji så häftig emot Ministrarne, att han af Presidenten kallades till ordning och förklarades obefogad att tala, emedan han i motsägelse med Constitutionen ville bringa i förslag, att Cortes skulle förelägga Konungen en lista på män, af hvilka han måtte välja Ministrar, som vore värda mera förtroende. Oaktadt förbudet fortfor han likväl att påstå, att alldeles intet kunde uträttas, så länge ministären icke erbjöd en sann och tillfredsställande ausvarighet.

Frankrike. Den till deputerad valde Herr Alex: Delaborde är grundläggare till växel-undersöknings-metoden i Frankrike. Han hörde såsom requetemästare till statsrådet, men uppgaf denna plats, sedan han gjort ett rikt gifte. För att recommendera sig hos ministrarne, öfverlemnade alla röstande embetsmän i en af val-sectionerna deras voteringssedlar öppna, änskönt lagen uttryckeligen befäller, att voteringen skall ske hemligt. -- Såsom bekant är, föregick redan förra året den rikaste röst-ägaren, Hertigen Cambacères, med sitt exempel i detta missbruk. I anledning af nu vidtagna förflytningar ock afsättningar af embetsmän i afseende på valen, citerar man följande ord, som Herr Chateaubriand d. 23 Nov: 1816 talade hos Pajrerne: "Får en-minister utöfva omedelbar tvångsmakt på valen? Utmärka dem som skola väljas? Beröfva en borgare utöfvandet af sina rättigheter genom ett vilkorligt förfogande? Genom circulärer af polis-commissarier, hotelser emot auctoriteter, afsättningar, omflytningar, leda ett stort folks val?"

England. Allt är uppfyllt af väntan på slutliga utgången af de dagliga underhandlingarne emellan ministrarne och banken, hvaröfver allt hittills blifvit hemligt; d. 21 maji tyckes likväl något hafva kommit till stånd. Banken har icke velat öfvertaga det af s. dsjö-compagniet förkastade pensions-contractet; men däremot vill den under tre år årliges låna ministrarne två millioner på skattkammarsedlar till 3 procent, så att de verkligen skulle tillvägbringa den ursprungligen åsyf-

tade minskningen af pålagorna och om tre år kunna uppfylla ett nytt finans-project i stället för det de nu komma att uppgifva, om icke förbättringen af allmänna inkomsterna icke då skulle göra det alldeles onödigt. Detta ryckte verkade genast fördelagtigt på Coursen.

Österrike. Herr Woronzow har fortsatt sin resa till Syd-arméen; afgörande nyheter från Petersburg väntas löst emot d. 20 Maji. Man tror allmänt på fred; likväl icke på det ryska ultimatus basis. Man försäkrar, att ett nytt, hvarom alla kristliga hof öfverenskommit, skall föreläggas Porten. Däri är fråga om uprättandet af en ny stat i Moldau och Walachiet eller det förstnämnde ensamt. De Österrikiska patrioterna önska lifligt, att Donaus nedre lopp må komma i en civiliserad makts händer, hvilket kunde försäkra och lätta sjöfarten på denna sköna ström; denna förändring skulle fördubbla värdet af säd, ull och andra Ungerska exporten. Men Österrike vill icke, att detta skall vara en stor makt, som skulle kunna efter behag tillsluta Donau; hädre skulle det lemna det sköna landet i Turkarnes våld. Uprättandet af en medelstat skulle vara, att tillfredsställa alla dess åsigter, så framt man kan utfinna medel, att skapa den icke på en enda makts bekostnad, ty det är nog klart, att Turkiet icke skulle låta beröfva sig någon provins utan krig, och krig är, hvad de allierade hofven till hvarje pris vilja undvika. Skapandet af ett Konungarike Moldou vore lätt att verkställa om Ryssland, Turkiet, Österrike kunde förmå sig, att på samma gång hvar och en afsäga sig den del de äga mellan Dniester och Donau. Bukowina (Österrikiska Moldau) Bessarabien (Ryska) och det Turkiska skulle så tillsammans bilda ett skönt område och en skiljelinie emellan de tre Kejsaredömena, där deras intressen äro i ständig varande conflicte.

Norra Amerika. Den 28 Mars diskuteras i representant-huset utskottets förutrikes ärendena utlåtande: Att, efter förslag af de Förenade Staternas President, det Spanska Americas provinser, som förklarar sitt oberoende och äro i åtnjutande däraf, må förklaras för oafhångige nationer, och 100,000 dollars beviljas till verkställande af oetta erkännande. En debatte uppstod, om man icke i stället för nationer, skulle sätta regeringar. Slutligen sattes: Södra Americas oafhångiga stater och utlåtandet antogs med 159 röster emot en.

COURIEREN

Måndagen den 10 Junii.

Recension.

(Forts. fr. N:o 5.)

Den grundsatsen, som Utskottet upställt, att man bör i Rikets Ständer införlifva flera samhällets värden och krafter (vi ville säga: interesen), är fullkomligt riktig. Men man bör nog akta sig, att införlifva icke urartar till samma försä. Denna försigtighet bör man i synnerhet icke glömma, då fråga är att med Presteståndet införlifva den världsliga lärdomens representanter (Professorer från Akademierna). Lärdomen har uphört att vara presteras monopol, och de lärda samhällena att räknas för andeliga stiftelser. Dessutom kan man icke nog varna för det misstaget att göra embetsmän till representanter, såsom embetsmän. I synnerhet förefaller det besynnerligt, att man vill tilldela ett enskildt fritt litterärt samsfund (Wetenskaps-Akademien) representationsrätt. — Hvarföre Biskoparne skulle, såsom sådana, uteslutas inse vi icke. Män, som ovalde och sjelskallade, men dock en gång valda till sin värdighet deltaga i lagstiftningen, äro, så länge corporationer skola representeras, ingalunda mindre värde förtroende, än de för tillfället valda. Där ligger någon ting uplyftande i den tanken, att man har en sjäfskrifven röst i national-församlingen, en vikt, som hvarken hofgunsten eller corporationsgunsten kan borttaga. Den, som icke af denna tanke känner sig sporrad till fasthet och sjelfständighet, den är ännu sämre, om han för tillfället skall väljas. Det skulle icke förundra oss, om vi finge se en Biskop med mera frimodighet och liberalitet strida mot hvad han anser orätt, äfven mot sitt ständs missförstådda fördelar och rättigheter, än en ovald Riksdagsman vågar, äfven om han tänker så som Biskopen.

De föreslagna förändringarne i afseende på borgerskapet äro: att manufacturister och fabriksägare på landet skulle få förena sig med närmaste stad, för att välja och kunna väljas till Riksdagsmän; samt att ofrälse bergsbruks-ägare skola på 230 röster, hvarje röst svarande mot 100 skeppund stångjernssmide, få befullmäktiga en Riksdagsman.

Det är ej så mycket yrkenas olika interesse, som fastner de olika yrkenas rättighet att särskildt

representeras, hvilken födt denna olycksaliga afund och spänning mellan stånden. Vill man nu sprida det onda till landet, så att äfven de näringar, som där drivas, skola invigas i samma tvedragsystem? Vill man utvidga äkren för oenighetssäden äfven utom stadsportarna? Sjelfva förslaget är desutom högst obetänkt; man har icke besinnat, att man, i fall det antoges, blott därigenom föranledt en oreda. Manufacturister och fabriksägare äro af nu gällande grundlag ingalunda utesluta från representation i bondeståndet. Vi hafva där sett ägare af bruk och fabriker (bergsmän, pappersfabrikanter o. s. v.), som nemligen blott ägt sådana hemman, som qualificera till valrätt i bondeståndet, men hvilka hemman ingalunda utgjort dessa i fråga varande bönders hufvudsakliga egendom eller näring. Hvar skulle man sätta gränsen mellan de bruksägare, som skulle inträda i borgareståndet, och dem, som skulle inträda i bondeståndet? Skall manufacturisten, fabrikanten, bruksägaren sjelf välja, om han vill hålla sig till borgare- eller bondeståndet? Valet kan alltid stå honom öppet (så vida han nemligen icke är eller varit tjensteman); ty han kan lätt förvärfva ett så qualificerat hemman, som berättigar till representation i bondeståndet; och han kan lätt låta inskrifva sig i närmaste stad.

Det är blott ett bruk, men icke lag, att så kallade Ståndspersoner, då de äga till representation berättigad jord, uteslutas ur allmogens antal; ty födseln (så snart den icke är adelig) uphöjer icke någon öfver bonde; och klädseln, Herrenamnet eller upfostran utgör ingalunda någon laglig gräns, hvaröfver man ej får vara bonde. Allmogen känner en vedervilja att blanda sig med de så kallade Ståndspersonerna, emedan desse först visat en viss stolthet, som ej tillätit dem att anses för allmoge. De hafva sjelfve beröfvat sig en representationsrätt, öfver hvars förlust de nu klaga.

Constitutions-utskottets förslag, att Ståndspersoner, ägande krono-, kronoskatte eller frälsekatte hemman, skulle få välja och väljas bland allmogen, är således ett blindt förslag. Den brist, man vill undanrödja, finnes aldrig i lag; den lag, man vill stifta, är redan gällande; de personer, åt hvilka man vill förskaffa en rättighet, existera icke, åtminstone känner lagen dem icke. Att stifta ny

lag behöfves icke, knappast att förklara den redan existerande. Lagen känner icke mer än fyra stånd. Hvad som icke är Adelsman, Prest eller Borgare, hörer ovilkorligt till allmogen; och det skulle vara intressant att se, på hvad grund förrättaren af ett Riksdagsmannaval kan förbigå en så kallad Ståndsperson, om han annars äger erforderlig egendom och icke varit tjänsteman eller ledamot af annat stånd (Adelsman, Prest eller Borgare).

Uti ett stort verkligt fel i grundlagen har Constitutions-utskottet däremot föreslagit ändring, i det nemligen, att icke blott den är ur bondeståndet utesluten, som innehar ordinarie tjänst, utan äfven den, som förr innehaft. Detta är väl det minst förnuftiga stadgandet i allt hvad grundlagen innehåller om bondeståndets representationsrätt. Man föreger, att det är till bondeståndets bästa och till dess tryggande mot intrång och blandning af andra folkklasser; och det af ståndsskilnadens upkomna misstroende har gjort, att bönderne sjelfve i allmänhet tro det samma.

Hvad skulle den verkliga faran vara af en tillåtelse för fornda tjänstemän att välja och kunna väljas till Riksdagsmän för bondeståndet? Den, som har lika yrke och lika interesse med bonden, hvarlöre skulle den vara misstänkt af honom? Är denna känsla naturlig, eller kommer hon af en inrotad vana att, med afund och misstroende, anse tjänstemannen, såsom en person, hvars fördel och önskuingar äro oförenliga med allmogens? Dessa känslor mot honom inrotas, så att han, äfven efter att hafva slutat sin offentliga befattning, betraktas alltid i samma ljus. Allmogen har ofta aktning och tillgifvenhet för tjänstemannen, såsom sådan och såsom människa; men han får icke gerua dess förtroende, såsom jemnlige; ty genom befattningen anses han hafva trädt in i ett nytt stånd; och med detta trollord fångslas allt i Sverige; har man en gång gått in i ett stånd, så väcker det alltid en förundran, om man inträder i ett annat -- i fall man nemligen icke stiger i ett högre. Och i alla fall anses man icke blandad med ett nytt stånd, äfven om man omfattat dess yrke och lefnadssätt. (Vi tala naturligtvis icke om Adels- och Prest-stånd, hvartill man ordentligen utnämnes, introduceras, bebefras och viges).

Imidlertid är det verkligen att beklaga, om ett dylikt misstroende, ett dylikt begrepp om ståndsskilnad skall hindra bondeståndet att tillägna sig de kunskaper och den erfarenhet, som den afskedade tjänstemannen haft tillfälle att samla. Måtte allmogen en gång låta öfvertyga sig, att

äfven den finare bildningen är förenlig med oskrymtadt nit för dess sanna interessen! Om det så kallade herrenamnet ofta varit och kommer att förblifva i en obehaglig opposition mot den arbetande klassen; så bör dock denna klass icke frukta att i medborgarliga rättigheter sammanblandas med dem, som tillhört tjänstemanna-klassen. Den arbetande behåller ändock alltid pluralitet vid valen, och kan således utesluta den, hvars tänkesätt mot allmogen äro misstänkta; men då finnes tillika den fördelen att icke nödgas förbigå en för allmogens bästa nitisk man, därför att han förr varit tjänsteman.

Det samma gäller i allmänhet om dem, som, enligt grundlagens föreskrift, äro uteslutna från representation i bondeståndet, emedan de förut tillhört annat stånd. Om en prest tager afsked från sitt embete, eller en borgare uppsäger burskapet, och de nedsätta sig på landet, för att bruka jorden; så ser man intet skäl, hvarföre någöndera af dem skulle omfatta något annat interesse än landtmännens. All fruktan i detta afseende är intet annat än ett hjernspöke.

En förändring, som vore både nyttig och lättare att genomdrifva, än någon af de nu föreslagna, är representations- och valrättens utsträckande till alla sjelfägande och besuttna innehafvare af jord, ehvad natur den ock må äga. Äfven om det ej lyckas att få denna rätt utsträckt till personer, som varit i statens tjenst eller annat stånd; skulle dock, med bibehållande af de nu gällande vilkor för en Valmans eller Riksdagsmans personliga egenskaper, en betydlig fördel tillfalla bondeståndet, genom alljords berättigande att göra sin ägare valbar. Huru ofta händer ej, att den uplystaste och redligaste bonde i häradet är ägare af och boende på ett säteri eller frälse-hemman; han måste förbigås. Huru många häradar bestå icke till stor del af dylik jord; och de öfrige hemmanen måste ensame draga bördan af Riksdagskostnaderna.

Till slut ett ord om den orättvisa, man begär mot den mängd sjelfständiga och uplysta medborgare, som icke äro representerade eller valberättigade. Att de icke äro representerade, kan väl icke egentligen påstås; ty Rikens Ständer, sådana de nu äro, representera Svenska folket. Men att de ej få välja eller väljas, är otvifvelaktigt en orättvisa; och ett verkligt ondt följer däraf. Den opposition mot Ständerna och det mindre förtroendet till deras åtgärder, som man ej kan undgå att märka, kommer till stor del från denna folkklass. Och man kan knappast undra på ett dylikt förhållande. Dessutom består denna klass af en stor

mängd litterärt bildade och i allmänhet uplysta män, hvilka, då de aldrig få deltaga i landets angelägenheter, också icke stort intressera sig för dem. Härigenom är kanske overksam ett bland de viktigaste elementer, hvaraf ett allmänt tänkesätt skulle bildas.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Den 13 April skedde i Constantinopel från Regeringens sida ett steg, som icke litet måste bidraga till de kristnas lugnande. Tersana-Kiayassi, som under Capudan-Paschas fränvaro förvaltar polisen i förstäderna, erhöll befallning af Porten, att taga Grekernes religiösa högtidligheter under Påsken i synnerligt skydd, och blef gjord ansvarig därföre, att hvarken Greker eller Armenianer skulle störas eller förolämpas. Följden var den, att icke allenast i grekiska och armenianska kyrkorna alla religions-högtidligheter, processioner och andra bruk gingo för sig i fullkomligt lugn, utan äfven att de i Påskdagarne vanliga national-lustbarheterna af Grekerne kunde njutas alldeles i gamla stilen och med ostörd munterhet. Den 21 April kallades Patriarken till Porten. Som detta var årsdagen till en sorglig händelse, så väckte det en allmän uppmärksamhet. Då han kom, öfverhopades han af Portens ministrar med loford för några af honom nyligen hållna predikotal, och erhöi i Sultanens nämning ett förnyadt ansenligt bidrag till den skadade Cathedral-kyrkans återställning. Härefter fick han uppdrag att låta uprätta en förteckning på alla i hafvustaden befintliga Chioter hvarvid de gifta skola skiljas från de ogifta. De förra skola blifva kvar i Constantinopel, men de senare, såsom det synes, försändas till Asien. D. 1 Maji inträffade i Bucharest en tatar från Constantinopel, som öfverbragte viktiga ordres till Kiaja-Pascha. Denne senare förfogade sig samma afton, åtföljd af proviant-opsyningsmannen, skyndsamt till Silistria, men lät förut sammankalla anförarne för de Asiatiske trupperne och befallte dem att hålla sig färdige till upbrott för att gå hem. D. 4 återkom proviant-inspectoren och begaf sig i största hast till Jassy. D. 6 återvände Kiaja-Pascha, och förnyade nu de föro hans afresa trupperne redan medelade ordres i afseende på deras afmarsch. Samma dag blefvo commissarier anställda på de vägar, som föra ifrån Bucharest och Fokschan till Silistria, för att sörja för de aftågande truppernes inqvartering och förplägning.

Den 8 därpå begynte afmarschen. En afdelning af 574 tatarer gjorde början. Den 9 upbröt en colonne af 500 Asiater, som dagligen skall efterföljas af ett lika antal, till dess för det första alla obesoldade trupper aftågat. Det lilla då kvarblifvande antalet besoldade trupper skall likaledes straxt derefter anträda återmarschen, emedan Porten beslutat att hemkalla alla trupper ur begge furstendömena. — Underrättelser från Jassy af d. 10 Maji berättar, att Portens befallning om Moldaus utrymning den 8 där blifvit allmänt kungjord. Till följe af denna befallning anträdades d. 9 återmarschen af 2900 Anatolier. I Jassy kvarblefvo ännu 1500 man under Kursuk Ahmed Aga, hvilka skulle bilda den aftågande arméens arrièregarde. Underrättelsen om Bojarernas gynsamma mottagande i Constantinopel hade, jemte provinsens så ifrigt önskade utrymning, upfyllt Moldauiska folket med glädje. Enligt samma underrättelser från Jassy, har från Ryska auctoriteternas sida hvarje främling, som icke kan ställa borgon för sig, erhållit befallning, att allägsna sig från Bessarabien, och draga sig till det inre af ryska riket. — Furstendömenas utrymning skall vara slutad inom loppet af Maji månad. — Från Odessa skrifver man under d. 10 Maji: Efter hvad som föregår i Constantinopel, har Porten änteligen nedstämt tonen, hvilket man kan tillskrifva så väl några i Thessalien och Macedonien lidna nederlag och fortfarande af fiendtligheterna från Persiens sida, som den sista från Wien ingångna noten. — Svårigheterna äro emellertid icke ännu alldeles jämnade, ehvad man må säga. — Ett från Trapezunt till Kassa ankommit fartyg berättar, att byarne omkring Erzerum blifvit utplundrade af Perserne. — Säsom man erfar, är det en Hr. Argyropulo, som blifvit utnämnd till hospodar i Moldau eller Wallachiet. Man räknar antalet af de på Chios omkomne, som föllo med vapen i handen, till 16000. Antalet af de oskyldigt mördade, som icke togo någon del i krigshändelserna, angifves till 40,000. — Till d. 29 April skall Capudan Pascha ännu icke hafva företagit sig något emot Samos. — Ionianerna hafva med alla sina vapen dragit sig tillbaka till sina öfskilliga öar, där de beslutat afbida utgången af de politiska händelserna. Skulle tvistigheterna emellan Ryssland och Porten i godo biläggas, ännu insurgenterne, med familjer och förnögenhet fly undan till Europa. Från Smyrna skrifver man under d. 19 April: Händelserna på Chios hafva satt hela Natolien i rörelse. Från alla sidor strömma frivillige till, som på egen bekostnad hafva beväpnat sig. Den 13 hade ett regementte af 700 man bildat sig inom några timmar, och

upbröt straxt till Tschesme. Knappt afgår ett, så är åter ett annat färdigt, att följa det. Genom våra trakter draga krigsfolk i alla riktningar emot kusterna. Sistlidne lördag såg man, hvad som är ofroligt, en trappcorps inträffa, som hel och hällen bestod af Imans, i deras utmärkta drägt och väpnade såsom infanterister. Man såg dem, en man efter den andre, tåga in i de turkiska kvarteren. Sedan Mahomed II:s tid har en sådan entusiasmi icke ägt rum, unga och gamla, allt strömmar till. Det är svårt, att nu säga, på hvilken sida fanatismen är större, hos Turkarne eller hos Grekerne; men de förre hafva onekligen emot de senare fördelen af öfverlägsenheten i antalet, hjälpmedel och localiteter. Skådespelet af ett folk, som strider emot en sådan öfvervigt, måste visserligen väcka förvåning.

Spanien. Enligt femte artikeln af lagen öfver Herre-rättigheterna, som fann så stort motstånd, skola de hyar, som voro de samma underkastade, icke vara skyldiga att utgöra någon ting till godsägarna, till dess en dom afgjordt, att Herregodsen icke återfalla till nationen, och att de vilkor, emot hvilka de blifvit förlänta, äro upfyllda. Clubbisterne hafva nyligen i Madrid under stort tillopp af folk offentligen upbränt lagförslaget rörande militisorganisationen, och hafva därpå i triumf intågat i sina cassehus. Man har lemnat dem ostörde och därigenom vunnit, att saken alldeles icke erhållit någon vikt. -- Af de af trycket utkomna "Hemliga instructionerna för Stora Orienten i Spanien (Afrancesados' frimurare-loge) med företal och anmärkningar, af en tjänande broder" har hela upplagan inom få timmar blifvit uttömd. Det påstås däri, att detta partis bemödanden gå därpå ut, att ändra constitutionen, införa ett öfverhus, o. s. v. Kungörandet af Comuneros' författning, har gifvit dem sista stöten; på en dag åtgingo 3000 exemplar. Man vet nu, på hvad fot detta sällskap står, och den trollkraft, hvarmed det utbredde fruktan omkring sig, är nu upplöst. -- Sedan några dagar spørjer man en mer än vanlig glädje hos de anti-constitutionella; enligt deras påstående skola på åtskilliga ställen, såsom icke långt från Pardo, vid Alicante och i Gaiçien resningar hafva utbrustit. Emedlertid visar det sig, att dessa rykten dels äro alldeles utan grund, och dels endast röra vanliga röfverier på vägarne. Alla bemödanden, att stifta oordning i sjelfva Madrid, blifva fruktlösa. I Catalonia hafva väl de till Frankrike förut rynde uprorsstiftare åter visat sig, och två andra band, begge anförda af munkar, hafva kort därpå följt dem. Hela besättningen i Barcelona hade upbru-

tit emot dem, och skulle i nödfall understödjas af 12000 man militi. De begge banden komma från Montblanc och Vilafranca. Garnisonens åftåg begynte d. 9:de; ett litet antal militi förenade sig därmed. Äfven General-Capitainen och Landshöfdingen i Tarragona hade upbrutit och flera smärre affärer redan ägt rum. Tjugo hyar skola vara i uppror.

England. Från London skrifver man under den 24 Maji: Genom den nya navigationsacten, som utan tvifvel skall erhålla vår lagstiftnings-sanction, afläggja vi änteligen en stor del af den trånghjertenhets, hvarmed vi, sedan Carl II:s regering, mera än med något annat plågat världen, och som så alldeles förlorat sitt ändemål, sedan vi nu mera icke hufvudsakligen hafva Holland, utan alla nationer till medtäflare i sjöfarten och verdenshandeln, och dagligen bekomma flera. Herr Wallaces tal öfver hvad man kan kalla den nya sjöfarts-lagen, förtjenar den handlande verdens upmärksamhet. Öfver de enkla stadganden i denna blifvande lag, yttra vi oss icke ännu; men vi bifalle fullkomligt det, som vicepresidenten för Handels-Collegiam så eftertryckligen yrkat, att det är af mycken vikt, att förenkla våra gamla lagar och bringa dem till en compact form. I detta hänseende önske vi, att lagen må blifva fullständig och hel i sig sjelf, och att man ej däruti, såsom allt för ofta sker i nyare parlaments-acter, åberopar sig på förut gifna lagar. Det gifvas många ämnen, vid hvilka man icke kan fatta meningen af en hel lag, utan att genomgå statuterna af ett dussin regeringar; detta onda önskade vi måtte i detta fall undvikas, och att det blifvande statutet må i sig omfatta hela ämnet, så att den handlande kan låta binda det, för att hastigt och tillfredsställande kunna hämta råd öfver alla tvistiga puncter. Men Herr Wallace's tal intresserar ännu i ett annat hänseende; nemligen så vida syd amerikanska staternas oafhängighet därigenom väl icke bestämdt erkännes, men däri likväl säges, hvad som betyder nästan lika mycket; ty det gifves till att förstå, att den nya lagen skall så inrättas, att vår handelsrörelse med dem icke skall fördröjas ett ögonblick efter det skeende erkännandet. Detta är utan tvifvel rätt och billigt, ty vi måste på hvarje vis sätta vårt namn så högt som möjligt på listan bland dem, som äro beredde, att träda i handelsförbindelser med dessa opväxande stater.

COURIEREN

Thorsdagen den 13 Junii.

Recension.

(Slut fr. N:o 6.)

I afseende på Ridderskapet och Adeln är föreslaget, att representations-rättigheten genom fullmagt för andra ätter skall uplösa och att flera ätter skola förena sig om en representant. Hvad Förf. säger om detta förslag, synes oss så träffadt, att vi ej kunna underlåta att anföra det med hans egna ord.

"Bland dessa föreslagna ändringar", säger han, "är redactionen af Ridderskapets personal den, som i verkställigheten företer största svårigheten, så vida man ansör sjelfständighet hos en medlem af Riddarhuset höra till hans karakter. Den första och den svåraste frågan att uplösa vore denna: i hvilken ordning skola ätterna indelas till förrättande af valen? Allmogem väljer häradsvis; Borgareståndet har bestämda vistelseorter i städerna; presterskapet väljer stifts-vis. Skulle Adelen välja länsvis, torde Småland förmodligen sända flera Riksdagsmän än alla sex norra länen tillsammans; skulle de väljande indelas efter matrikeln, så skulle kunna hända, att t. ex. åtta ätters hufvudmän, hvilka ägde att sända en representant, bodde i åtta särskilda län; skulle de obesutna äga lika rösträttighet med de besutna, så skulle kunna hända, att de sednare blefve fråp förtroendet uteslutna; och att Riddarhuset komme att utgöras af de obesutnas, sanolikt mest i rikets tjänst stående, chefer. Conseqventast vore visserligen, om först och främst den sats är riktig, att Riddarhuset och jemväl nationen vinner på förminskning af dess personal, och, om sedan den definition är riktig, att adelen representerar den yttre värdigheten; att man gjorde den individuella yttre värdigheten till vilkor för både valrättighetens och representations-rättighetens utöfvande, och att man därför stadgade, det ingen linge välja, som icke vore Riddare, och att ingen kunde bli vald, som icke vore Commendeur af någon orden eller åtminstone innehade en förtroende-post, från hvilken regenten kan honom entlediga, när han pröfvar rikets tjänst det fordra. Skulle i en framtid en större inskränkning af riddarhusets personal pröfvas nödig, för att kunna med en större skyndsamhet bedriva riksdags-

ärendena, så kunde man stadga, att inga andra än Rikets Herrar, eller dem Konungen hedrar med titeln af sina fränder, skulle få sitta på Riddarhuset."

Efter denna humoristiska framställning af sina tankar om den föreslagna inskränkingen af Riddarhusets personal, yttrar förf. sin öfvertygelse om nödvändigheten af en ändring i representationen. Han gillar — och så göra vi — utskottets idé om vidga medborgares rättighet till deltagande i representationen; men han tror, att sättet för ändringen bör länge och noga öfvervägas. — Det vore dock önskligt, att inga andra hinder låge i vägen för en för en förbättrad representation, än det som hämtas af brist på rådrum att öfverväga. Verlden har nu så länge experimenterat i den vägen och samlat en sådan skatt af erfarenhet, hvarur den, som vill få hemta, att öfvervägandet bör kunna vara gjordt, innan man föreslår, och att debatterne ej böra så särdeles förlängas af brist på uplysning eller uplysningar, såsom det heter här i Sverige. Men här ligga andra hinder i vägen, hvilka icke ett sekellångt öfvervägande kan undanröjja, och hvilka icke hafva sin grund i förståndet, utan i viljan. Den rättsinnige, som inser, huru det bör vara, han får icke genom ett tveksamt föregifvande om behofvet af tidutdrägt, lemna vapen i händerna på dem, som väl begripa, men icke vilja, och som ingen ting högre önska, än utbredandet af den tron, att tiden icke är inne, att man måste vänta, och vänta, och afvakta, och beroda, och Gud vet allt hvad. Tiden till det nödvändigas och rättas verkställande är inne, så snart öfvertygelsen och viljan äro inne. För dem äro alla vanliga hinder små och lätt häfna. Ett gyllene språk blifver i alla fall det, hvarmed förf. slutar sitt kapitel: möjligheten att komma till en förbättring beror däraf att man imedertid värdigt fullgör de nu åliggande pligter.

Nästa kapitel handlar om våra industriella och finansiella förhållanden, samt om skatterna. Förf. vill realisation och att banken skall uppgifva sin stat, sluta sin rörelse och liqvidera sina creditorer efter tillgångarna. Han uppgör två calculer. För den första antager han att banken äger i contant $\frac{1}{2}$ mot sina skulder; för den andra antager han $\frac{1}{4}$; äfven som att banken äger fordra 20 a 24 millioner Rd. För 100 Rd. skulle,

vid realisationen, hvarje creditor (innehafvare af bankens sedel) få 20 R:d contant och 80 R:d i anvisningar på debitorerna (enligt suppositionen om $\frac{1}{2}$ contant tillgång), eller 25 R:d contant och 75 R:d i anvisningar (i händelse af $\frac{1}{2}$ contant tillgång). Men frågan är, hvarmed debitorerna skola inlösa assignationerna. Icke kunna de gifva 80 eller 75 R:d i silfver för 80 eller 75 R:d i sedlar, som de nyss förut till låns bekommit. Med den valuta, debitorn emottagit, d. v. s. sedlar, kan det ej eller ske, sedan banken uphört och dess sedlar ej mer äro någon ting. Anvisningens belopp måste således bestämmas i silfver, och det efter samma förhållande, efter hvilket banken sjelf ger silfver för hela summan, d. v. s. $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$. Creditorn utbekomme då, i förra fallet, 20 R:d af banken och 16 R:d ($\frac{2}{3}$ af 80) af debitorn, summa 36 R:d i silfver, och i sednare fallet 25 R:d af banken och 18 $\frac{3}{4}$ R:d ($\frac{1}{4}$ af 75) af debitorn, summa 43 R:d. Midt imellan dessa resultat ligger våra bankosedlars värde i Hamburger banco, eller 40 R:d för 100 R:d, enligt 120 sk. curs.

Men, om ock creditorn på detta sätt får ut, hvad sedelen är värd i silfver, så har dock debitorn vunnit; ty han bör, efter samma beräkning verkligen betala 28 $\frac{2}{3}$ R:d, i silfver för 80 i sedlar (så snart creditorn för 100 i sedlar blott får 36 i silfver), eller 32 $\frac{13}{16}$ R:d, i silfver för 75 R:d, i sedlar (så snart creditorn får 43 $\frac{1}{2}$ i silfver för 100 i sedlar). Skillnaden komme billigtvis att tillfalla creditorn, hvilken således för 100 R:d, i sedlar finge 48 $\frac{1}{2}$ eller 57 $\frac{1}{16}$ R:d, i silfver, d. v. s. efter 100 eller 88 sk. curs. Om bankens fordringar antagas till 22 millioner, i sedlar blefve de sålunda i silfver 10 $\frac{1}{2}$ mill. (efter 100 sk. curs) eller 12 $\frac{1}{2}$ (efter 88 sk. curs). Efter den verkliga cursen, 120 sk., blefve de blott 9 millioner.

I fall dessa författarens suppositioner äro riktiga, kunna således bankens sedlar icke förlora, utan tvärtom vinna vid ett nptäckande af bankens tillstånd. Men här återstår en fråga af största vikt, nemligen huruvida anvisningarne på bankens debitorer, ehuru utsatte i silfver, kunna få den kredit, att de verkligen anses för silfver. Det enda svar, förf. ger på denna kinkiga fråga, är en anmärkning, att "vid egendomarnes nu varande låga pris skulle sannolikt (genom den föreslagna realisationen) många fastigheter komma i nya ägares händer". Det vill säga, att innehafvaren af assignationen toge den inteknade fastigheten.

Låt oss genontänka denna tanke och se, hvilka följderna blefve, om all för bankens räkning

inteknad egendom verkligen tages i besittning af anvisnings-innehafvaren. Vore denne så förmögen, att han ej behöfde hafva sin egendom belänt (och annars realiserade ej assignationen); så blefve assignationen annullerad. Skedde detta — såsom det ovilkorligt sker, i fall låu- och vinglerisystemet någonsin skall slutas — med alla egendomar, på hvilka assignationer funnes utelöpande; så vore därmed kanske mer än hälftan af rörelse-kapitalet borta, d. v. s. den öfvervägande mängd af mynt, som, ehuru grundadt på fastighet, likväl varit i rörelsen och dagligen omsatt rörliga varor, blefve likasom förstenad, och dessa varors pris skulle antingen i hast falla ofantligt eller ock ett nytt credit-mynt genast komma i dess ställe. Verkuingen af det förra skulle blifva såsom en allmän jordbäfning; och det sednare kan hvarken lika snart och jemnt vara i verksamhet, som det gamla credit systemet uphörer, eller fylla just jemnt de behov, som det fyllde.

Förf. har ej tänkt sig denna ytterlighet i följderna af sitt system. Han har ansett ett allmänt hypotekssystem såsom nödvändigt och möjligt; han yrkar säkrare värderings-grunder för jordegendom. Systemet är redan länge känt (man har sett det utveckladt i Läsning till utbredande af medborgerliga kunskaper), och stödjer sig på den erfarenhet, man bemtat af det Schlesiska pantsedel-systemet. Att försöka ett omdöme härom fordrade ett vidlyftigare fält än vi här äga. Ett omdöme, som imedlertid torde vara lätt fattadt, är det, att ett ordentligen och på fasta grunder inrättadt belänings-system för producter vore möjligtare och nyttigare än ett för fast egendom. Endast den njutbara och rörliga varan kan blifva, hvad man kallar, courant och tillvinga sig ett alltid någorlunda skäligt pris; då däremot fastighetens pris är och förblifver conventionelt.

Alla bankens fordringar, hvilka hvila på namn, måste hafva ett opinionsvärde och aldrig kunna beräknas i silfver. Det ena namnet är bättre, det andra sämre. Skulle då den ene af bankens creditorer få en anvisning på Pähl, den andre på Pehr; så vore ej alla lika lottade; en kunde få fullt ut, en annan intet. Skulle massans fordringar indriivas gemensamt och creditorerna brista mark om mark, så blefve ntredningen ingen ting annat än en fortsättning af banken i ännu större scala, evig och outredlig, då man betraktar creditorers och debitorers mängd. Verket blefve blott några millioner gånger vidlyftigare och mera intrassladt än nu.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. De förnämsta inbyggarna i Jassi och Bucharest hafva bildat sig till en deputation och inkommit med ett memorial till regeringen i Constantinopel, däri de föreslå upprättandet af en furstendömenas interimis förvaltning utaf infödda Wlachier och Moldauer, med uteslutande af Turkar och Greker, såsom det tjenligaste medlet att ställa anarchiens ryligheter, till dess en förlikning med Ryssland kan äga rum. Åt denna ansökning hade Divanen lemnat en gynnande upmärksamhet, och aderton hade blifvit utnämnde till provinsernas regering, under det att åtta personer af deputationen med lika rang skulle kvarblifva såsom gisslan i Constantinopel. Till följe häraf hade ordres blifvit utfärdade till Furstendömenas utrymning och äfven redan till en del blifvit satte i verket, och ingen tvifvel var mera öfrig, att friden skall bibehållas. — Tre grekiska biskopar hade ankommit från Syrien till Larnika på Cypern, för att inviga den nya biskopen af Cypern och tre Metropolitier, som efter de förras mördande blifvit utnämnde till dessa värdigheter af turkiska ståt-hållaren. Efter förrättandet af denna ceremonie, fördes de af Ståthållaren i hans Mehemeki (Mustis boning), för att underskrifva en förklaring, att Ståthållaren återlemnat allt silfver och andra dyrbarheter, som tillhörde de grekiska klostren och kyrkorna på öen. Däremot måste Erkebiskopen och de tre metropoliterna inom åtta dagar erlägga en afgift af tusende pungar för deras utnämning. Från Mitylene skrifer man under d. 10 April; Denna olyckliga ö svärfvar i ständig förskräckelse, vi hotas, så väl af turkar som af greker, med lika förhärjning, som ägt rum på Chios. De förra säga högt, att de skola tända eld på allt uppå öen och med svärdet utrota öens alla inneväfnare, så vida grekerne komma att belägra oss. För att hålla folket så mycket mer i tygeln, har man bortfört biskopen och primaterne och sändt dem fängslade till Constantinopel. I Arkipelagen kryssa nära trettio engelska, fransyska och österrikiska krigsskepp för att skydda handeln.

Spanien. Herr Soria har i Congressen hållit ett ganska varmt tal till understödjande af propositionen, att berättelsen om nationens belägenhet genast skulle afläggas. Han höll bådskapat till Konungen härom så mycket mera vara på sin rätta tid, som ministären förtjente allt förtroende; de deputerade, som öfverlemnade Konungen detsamma, kunde mundtligen bifoga allt hvad de ansågo för passande, och i största detalj utläta sig öfver

den meningen, som syntes honom otvifvelagtig; att bandens ofog till större delen härledde sig utifrån. Han trodde, att man borde betala utländningen med samma mynt; utströr han slafveriets lärör hos oss, så böra vi utsprida frihetslärör hos honom, och skydda hans missnöjde, likasom han skyddar våra. — Herr Septimo tillskref prästerna allena oroligheterna i Catalonien. Lagförslaget till ett special utskott, i elofva artiklar, som i går förelades, angår beväpnade factionisters hastigare och verksamare bestraffning. Man ville, att det genast skulle skridas till rådslående öfver detsamma; men General Riego upläste 134 och 135 artiklen af constitutionen, och det beslöts, att rätta sig därefter. Regeringen efterlåter ännu ingen ting i sin vaksamhet öfver Comuneros. Den 8 Maji blefvo åtta arresterade i Villa-nueva de la Cere na hvar öfver folket mycket knotar. I Badajoz har ett af Comuneros torn (så kalla de sina loger) blifvit öfverfallit, och de äro alla inspärrade. — Det handet, som mördade den namnkunnige Öfversten Cruchaga i Navarra, skingrade sig därefter; anföraren allena undkom till Frankrike. Den 15 Maji ankom posten från Madrid till Barcelona med ett nytt pass, som den "Apostoliska Juntan i Cervera" hade utfärdat, och medbragte underrättelse om milisens nederlag af insurgenterne vid Igualada, dit de måste draga sig tillbaka. Truppar från Arragonien, Majorea, Alcalá, Henares och flera håll hafva upbrutit till Cataloniens hjälp emot de servile. Ifren att komma de constitutionella i denna provinis till undsättning, är så stor hos våra truppar att Öfverste Torrijo, utan ordres upbröt dit med sitt regemente, och lemnade Calatayud utan garnison, sedan han endast meddelat krigsministern underrättelse därom.

England. De sistledne fredag af skattkammars Kanslern i underhusets utskott föreslagna resolutioner gingo därpå ut, att, till följd af resolutionerne af d. 3 Maji rörande fördelandet af pensions utgifterna, en årlig lika annuitet af 2,800,000 pd., som skola uphöra eftet 45 år, skulle updragas åt af parlamentet utnämnde ombud, och läggas på de consoliderade fonderne; hvaremot ombuden årligen skola kvartalsvis erlägga en årligen aftagande summa (af 4,600,000 pd. i första, till 300,000 pd. i 45 året) till skattkammaren, för att användas i likhet med ofvannämnde resolutioner; att de i detta ändamål skola besullmägtiga, att tid från tid försälja en del af dessa annuiteter, och anteligen, att de i detta afseende skola understödjas med skattkammarsedlar. — Emot de 2,200,000 pd., som skattkammarskanslern på detta sätt för det

första hoppas ärligen bespara; vill han till en del eller alldeles uphäfva några pålagor. Resolutionerne giingo igenom, och utskottets utlåtande skall ofördröjeligen afgifvas. Från China har det ostindiska compagnie-skeppet Farqharson, som afgick d. 1 Febr., anländt. Det medförer den underrättelse, att handeln med China blifvit Britterna förbuden genom ett chinesiskt edict af d. 31 December, till följd af en tröta i Lintin emellan manskapet på Engelska fregatten Topaze och några Chinesare, af hvilka senare tvåanne omkommo. Alla till factoriet hörande personer hade flyktat på fartygen och sedermera begifvit sig med deras familjer och effecter och compagniets hela egendom i silfver o. s. v. om bord på skeppet Waterloo. Engelska skeppen lägo ännu i Tschang-pi. Utom Farqharson hade tre andre intagit sina laddningar. Men man trodde, att de öfrige måste afgå med barlast. Den Portugisiska commendanten i Macao hade af Chinesiska Kejsaren blifvit antydd, att icke mera tåla några brittiska skepp i hamnen och flere Chinesiska krigsfartyg rustade sig till att hindra Farqharson ifrån att afsegla, men gäfvos vika, sedan fregatten Topaze skutit några skarpa skott öfver dem. De afseglande fartygen var det icke tillåtit, att medtaga proviant för mer än sex månader. Underhandlingar ägde rum, och det förisjås såsom trovärdigt, att vice-Konungen var villig, att åter tillåta handeln, endast den Brittiska flaggan icke mera hissades och med det villkor, att två engelsmän utesluterades till honom för att strypas. Senare underrättelser försäkra att misshälligheterna skola i det närmaste vara bilagde, och att vice-Konungen afstått från sina första påståenden.

Ryssland. Natten emellan d. 3 och 4 Maji lemnade Storfursten Nikolaus Petrovitsch hufvudstaden, och förfogade sig till den i Lithauen stå- Armé-corseen. Den tjenstgörande redactören vid Lagcommissionen, verkliga Stats-Rådet Rosenkampf har på sin anhållan erhållit afsked, och denna function har blifvit anförtrodd till verkliga Stats-Rådet Alexander Targenow. Sedan några månader är Geheime-Rådet Speranski sysselsatt med revisionen af dessa vigtiga instituts hittills gjorda arbeten. Sannolikt skall denna revision ådagalägga förhållandet af det redan verkställda till hvad som ännu återstår, och om detsamma verkligen skulle ännu förhålla sig såsom 1 till 10, föranna göv-målens vidare gång mindre hvila, och återföra den till en planmässigare och consequentare activitet. En dylik undersökning har äfven departementet för vägbyggnaden och vatten-comunicationen, och framför allt dess redogörelse-väsende, blifvit under-

kastad. Öfver krig och fred kan man nu mera icke en gång bysa gissningar; till och med de, som förkort tid sedan höllo fiendtligheterna för oundvikliga, äro nu tvisvelagtiga. I allmänhet anser man nu Kejsarens afresa såsom ganska nära, likväl tror man icke, att dess frånvaro skall blifva långvarig.

Marocco. Änteligen hafva de politiska oroligheterna hunnit sitt slut i detta land. Pretendenten Mulei Seid är utlemnad till Kejsaren, och gamla Fez, där han uppslagit sitt residens, har åter hyllat hans Farbroder. På denna nyhet har äfven commendanten i Tctuan, såsom bref därifrån berättat, underkastat sig den gamla Kejsaren, och således kan allt anses vara slutadt till landets stora glädje. Mulei Seid hålles fången och hans förnämsta anhängare hafva tagit sin tillflykt till en religiös fristad kallad Mulei Edris, hvarifrån de tänka anropa Mouarkens förlåtelse, så snart dess första hetta något saktat sig.

Amerika. Misshälligheterna emellan San Martin och Cochrane fortifara. Den förre sätter sig alldeles emot den senares ansende och afsigter, och hade begynt, att bilda en egen sjömägt under Peruansk flagg, men den bestod ännu endast af en corvette och två briggar, commenderade af engelsmän. Cochrane hade afgått till Guajaquil med tre fregatter och två mindre fartyg. Han fortfor att vara Chilenernes stora gunstling, hvilka med största förtroende understödde hans vidare planer. Amerikanska lineskeppet Franklin om 80 kanoner kar utgått för att jemte fregatten Constellation beskydda Amerikanska handeln. Regerings-tidningen i Lima N:o 29, innehåller det af Perus Protector ad interim meddelade statut till de fria departementernas bättre regering, till dess en varagtig constitution hinner uprättas. Det är gifvet uti protectorial palatset i Lima d. 8 October, undertecknad af Jose San Martin och J. G. del Rio Bernardo, i 10 hufvudafdelningar och många artiklar, med en proclamation till inledning, hvaruti protectoren säger, "att han, så länge fiender ännu äro i landet och till dess folket sjelf kan bilda sig de första föreställningarne om en oafhändig regering, skall utöfva statens directorial-makt, hvars egenskaper, änskönt icke enahanda med den lagstiftande och utöfvande myndigheten, likväl äro med desamma analoge." Enligt första afdelningen är katholska religionen statsreligion; väl kunna andra kristne erhålla tillstånd till utöfvande af sin, men endast en katolik kan bekläda ett stats-embete.